

MEZŐTÚR VÁROS

„ÚJ” TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEI

VI. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

véleményezési dokumentáció

MEGBÍZÓ:

Mezőtúr Város Önkormányzata

5400 Mezőtúr, Kossuth Lajos tér 1.

2022. szeptember hó

MEZŐTÚR VÁROS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEI

Dokumentációk:

- I. MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATOK
- II. TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV
- III. HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT
- IV. ALÁTÁMASZTÓ JAVASLATOK
- V. TELEPÜLÉSI ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNY
- VI. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS**

MEZŐTÚR VÁROS
„ÚJ” TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEI
TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

Törzsszám: P.06/2017

MEGBÍZÓ:

Mezőtúr Város Önkormányzata
 5400 Mezőtúr, Kossuth Lajos tér 1.

FŐÉPÍTÉSZ:

Farkas Edit
 okl. építészmérnök

TERVEZŐK:

Generáltervező
PLANNER-T Kft.
 1016 Budapest, Naphegy u. 26.
Felelős tervező
Horváth Gergely
 okl. építészmérnök
 vezető településtervező
 TT/1 01-1120

Településrendezés

PLANNER-T Kft.
 1016 Budapest, Naphegy u. 26.
 Horváth Gergely TT/1 01-1120

TÁJOLÓ-TERV Kft.
 1074 Budapest, Rottenbiller u. 24.
Auer Jolán TT/1, TK/1 01-5003
Jaczenkó Judit TT/1, TK/1 01-5156

Tájrendezés, környezetvédelem, zöldfelület-rendezés

TÁJOLÓ-TERV Kft.
 1147 Budapest, Rottenbiller u. 24.
Auer Jolán TT/1, TK/1 01-5003
Jaczenkó Judit TT/1, TK/1 01-5156
Sigmond Katalin okl. tájépítészmérnök

Auer Jolán
Jaczenkó Judit

Közlekedés

HECKENAST & HECKENAST Bt.
Heckenast Judit
 TKö 01-5295

Heckenast Judit

Közmű

KÉSZ TERVEZŐ Kft.
 1016 Budapest, Naphegy utca 26.
Bíró Attila (vízi közművek)
 TE-T, TH-T, TV-T, VZ-T 01-2456
Hanczár Zsoltné (energia közművek)
 TRe-T, TRh-T, TRv-T 01-2418

Bíró Attila
Hanczár Zsoltné

Ügyvezető:

PLANNER-T
 Kft.
Horváth Gergely

Horváth Gergely s. k.
 TT1 01-1120

TARTALOMJEGYZÉK

1.	A TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSI FOLYAMATÁNAK ISMERTETÉSE	6
1.1	Előzmények	6
1.2	A települési környezeti értékelés tematikája	6
1.3	A települési környezeti értékelés kapcsolódása a településrendezési eszközök készítésének folyamatához.	6
1.4	A települési környezeti értékelés során felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai	7
2.	AZ ÚJ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉST IGÉNYLŐ VÁLTOZÁSAINAK AZONOSÍTÁSA, RÖVID ISMERTETÉSE, AZ ALTERNATÍVÁK KIVÁLASZTÁSÁNAK SZEMPONTJAI	7
3.	A MÓDOSÍTÁSSAL ÉRINTETT TERÜLET JELENLEGI KÖRNYEZET ÁLLAPOTÁNAK BEMUTATÁSA	10
3.1.	Levegő (a vizsgált környezet levegővédelmi bemutatása)	11
3.2.	Talaj, felszín alatti, felszíni vizek	12
3.3.	Környezeti zajtól védendő objektumok, környezeti zajállapot	13
3.4.	Természetvédelmi-, ökológiai, tájvédelmi szempontból érzékeny területek	13
3.5.	Épített elemek, örökségvédelmi szempontból értékes területek	14
4.	A TRE MÓDOSÍTÁS VÁRHATÓ KÖRNYEZETI HATÁSAI, KÖVETKEZMÉNYEI	15
4.1.	A terv céljainak összevetése a terv szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal	15
4.1.1.	A környezetpolitikai céloknak való megfelelés értékelése	15
4.1.2.	Területrendezési tervek környezeti célkitűzéseinek való megfelelés igazolása	21
4.2.	A TRE módosítás részletes értékelése, a TRE módosítás megvalósulása esetén a környezeti következmények feltárása, értékelése	25
4.2.1.	Környezeti elemekre és rendszerekre gyakorolt hatások	25
4.2.2.	Közvetett hatások, környezeti konfliktusok	28
4.3.	A környezeti következmények alapján a terv értékelése, a tervi elemek részletes értékeléséből levont következtetések	29
4.3.1.	Azon környezeti jellemzők, környezeti rendszerek azonosítása, amelyekre jelentős hatással vannak a tervi elemek	32
4.3.2.	Azon fejlesztések, tervi elemek azonosítása, amelyek környezeti szempontból negatív hatást gyakorolnak, és annak csökkentése valamilyen intézkedést igényel	32
5.	A HATÁSOK ELKERÜLÉSÉRE VAGY CSÖKKENTÉSÉRE VONATKOZÓ, A TERVBEN SZEREPLŐ INTÉZKEDÉSEK HATÉKONYSÁGÁNAK ÉRTÉKELÉSE, JAVASLATOK EGYÉB SZÜKSÉGES INTÉZKEDÉSEKRE	32
6.	JAVASLAT OLYAN KÖRNYEZETI SZEMPONTÚ INTÉZKEDÉSEKRE, SZEMPONTOKRA, MELYEKET A TERV ÁLTAL BEFOLYÁSOLT MÁS TERVBEN FIGYELEMBE KELL VENNİ	34
7.	A TERV MEGVALÓSULÁSA KÖVETKEZTÉBEN FELLÉPŐ KÖRNYEZETI HATÁSOKRA VONATKOZÓ MONITOROZÁSI JAVASLATOK ÉRTÉKELÉSE	34
8.	KÖZÉRTHETŐ ÖSSZEFOGLALÓ	35

BEVEZETÉS, ELŐZMÉNYEK

Mezőtúr Város Önkormányzata **2017-ben a településrendezési eszközeinek** (továbbiakban: TRE) teljes körű felülvizsgálatát, illetve „új” településrendezési eszközök készítését határozta el. Az „új” településrendezési eszközök a Településszerkezeti terv (továbbiakban: TSZT), a Helyi építési szabályzat (továbbiakban: HÉSZ) és annak rajzi mellékletét képező Szabályozási tervek (továbbiakban: SZT). A TRE a teljes közigazgatási területre készül, a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló **314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet** (a továbbiakban: 314. R.) **tartalmi és alaki követelményeiknek megfelelően**. A munka elkészítésével az Önkormányzat a PLANNER-T Kft-t bízta meg.

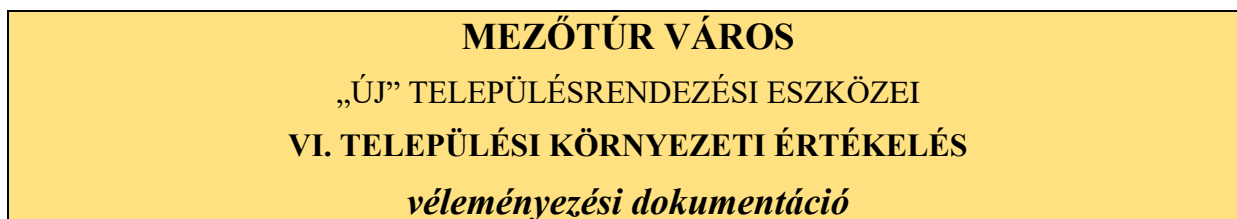
A TRE tervdokumentációinak egyeztetése a **314. R. szerinti teljes eljárás** szabályai szerint történik. Az egyeztetési eljárás az előzetes tájékoztatási szakasszal, 2017 szeptemberében indult (Előzetes tájékoztatás Mezőtúr új településrendezési eszközök készítéséről, valamint a településrendezési eszközök környezeti értékelésének tartalmáról, készítette: PLANNER-T Kft.). **Jelen dokumentáció a 314. R. 36.§ b) pontja szerinti véleményezési tervdokumentáció.**

2015-ben készült a Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS), valamint Településfejlesztési koncepciója (jóváhagyva a 191/2015. (IX.24.) képviselőtestületi határozattal), így azok (valamint az azokhoz készült megalapozó vizsgálatok) figyelembevételre kerültek a településrendezési eszközök kidolgozása során. A TRE megalapozásához a **Megalapozó vizsgálatok kiegészítésre kerültek**. Mivel a TSZT és HÉSZ egyidőben készül, **közös szakági Alátámasztó javaslatok** kerültek kidolgozásra. Mivel a településrendezési eszközök a teljes közigazgatási területre készülnek, a 2/2005. (I.11.) Korm.rend. szerinti **környezeti vizsgálat is lefolytatásra kerül**, mely a településrendezési eszközök kidolgozásával és egyeztetésével párhuzamosan zajlik. A környezeti vizsgálat eredményének megállapításait a véleményezési tervdokumentáció részét képező **települési környezeti értékelés** tartalmazza.

A megbízás keretében elkészülő tervezési feladatok az alábbi kötetekben kerültek dokumentálásra:

- I. Megalapozó vizsgálatok
- II. Településszerkezeti terv
- III. Helyi építési szabályzat
- IV. Alátámasztó javaslatok
- V. Települési örökségvédelmi hatástanulmány
- VI. Települési környezeti értékelés**

Jelen tervdokumentáció

TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

1. A TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSI FOLYAMATÁNAK ISMERTETÉSE

1.1 ELŐZMÉNYEK

Mezőtúr Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2017-ben döntött a hatályos településrendezési eszközök teljes körű, komplex felülvizsgálatáról. Az új településrendezési eszközök alapját a 2015-ben készült Településfejlesztési koncepció (jóváhagyva a 191/2015. (IX.24.) képezi).

Az egyes tervek, ill. programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet (a továbbiakban SKVr.) 1.§. (2) a) pontja, illetve 1. sz. melléklete értelmében a település egészére készülő településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv készítése esetén környezeti vizsgálat lefolytatása, illetve környezeti értékelés készítése kötelező.

Jelen fejezet Mezőtúr „új” településrendezési eszközei (a továbbiakban: TRE) környezeti vizsgálatának megállapításait ismertető környezeti értékelés.

1.2 A TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS TEMATIKÁJA

A vizsgált TRE kidolgozásának tartalmi követelményeit a 314.R. tartalmazza. E szerint településrendezési eszközök készítésekor, ha környezeti vizsgálat lefolytatása szükséges, a települési környezeti értékelést az „Alátámasztó javaslat” munkarészen belül, önálló fejezetként, más jogszabályban meghatározott tartalom szerint kell kidolgozni. A környezeti értékelések tartalmi követelményeit általában a SKVr. 4. melléklete tartalmazza, de a 2021. július 15-i jogszabályváltozások következtében a településrendezési eszközök és településtervek környezeti értékelésének, a Települési környezeti értékelésnek a tartalmi követelményeit, a településrendezési tervek sajátosságaihoz igazítva, a 419/2021.R. 2. mellékletének 2. pontja tartalmazza. Jelen Települési környezeti értékelés ezt figyelembe véve került kidolgozásra.

Mezőtúr 2015-ben jóváhagyott Településfejlesztési koncepciójához készült „Megalapozó vizsgálatok” a Településrendezési eszközökhöz kiegészítésre készültek. Az ily módon felülvizsgált és kiegészített „Megalapozó vizsgálatok” a környezet elemeinek állapotát és a környezeti hatótényezőket részletesen feltárták. A településrendezési eszközökben foglalt tervi elhatározások várható környezeti hatásait az „Alátámasztó javaslatok” szakági javaslatai, a „Tájrendezési javaslatok”, a „Zöldfelületi rendszer fejlesztése”, valamint a „Környezeti hatások és feltételek” c. fejezet tartalmazzák, de a „Közművesítési javaslatok” és „Közlekedési javaslatok” fejezetek is tartalmazzak olyan javaslatokat, amelyek kedvezőtlen környezeti hatások csökkentését, ill. elkerülését szolgálják. A felesleges ismétlések elkerülése érdekében ezen fejezetek megállapításait a környezeti értékelésben (továbbiakban: TSKV dokumentáció, vagy TSKV) nem ismétljük meg, utalunk rájuk.

1.3 A TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KAPCSOLÓDÁSA A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK KÉSZÍTÉSÉNEK FOLYAMATÁHOZ.

Mind a 314/2012.R., mind a 419/2021.R. a Települési környezeti értékelést a településrendezési eszközök, ill. településtervek Alátámasztó munkarészei között nevesíti. A települési környezeti értékelés a településrendezési eszközök kidolgozásával és egyeztetésével párhuzamosan zajlik. 2021. VII.15-től az SKVr. 8.§ (7) bekezdése szerint a TSKV egyeztetésének szabályait a 419/2021.R. határozza meg. A 419/2021. R. szerint, ha TSKV készül, a TSKV a településtervvvel együtt kerül egyeztetésre.

Így kerül véleményeztetésre a környezet védelméért felelős állami szervekkel. Az, hogy a TSKV a TRE módosításra vonatkozó eljárási szabályok szerint kerül egyeztetésre, az azt is jelenti, hogy a nyilvánossággal a TSKV az Önkormányzatnak a TRE partnerségi egyeztetésére vonatkozó Önkormányzati rendeletének előírásai szerint kerül egyeztetésre.

A Képviselő-testület a településrendezési eszközöket a TSKV dokumentáció, és az arra beérkező vélemények ismeretében, az abban foglaltak mérlegelésével fogadja el.

1.4 A TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS SORÁN FELHASZNÁLT ADATOK FORRÁSA, AZ ALKALMAZOTT MÓDSZER KORLÁTAI

A települési környezeti értékelés az államigazgatási szervek, az Önkormányzat adatszolgáltatása, valamint egyéb szakirodalmi adatok felhasználásával készült. Ezek közül az alábbiak emelendők ki:

- 27/2015. (VI. 17.) OGY határozat a 2015-2020 közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Programról — NKP IV.
- Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia 2012-2024 (NFFS) (2013)
- Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (II. NÉS) (2014-2025, kitekintéssel 2050-re)
- Nemzeti Fejlesztés 2030 — Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (2014)
- Vízyűjtő-gazdálkodási Terv — a Nagykunság és a Hármas-Körös Alegység vízyűjtő gazdálkodási terve (2016)
- Nemzeti Tájstratégia (NTS) (2017-2026)
- Országos Területrendezési Terv (OTrT) (2018. évi CXXXIX tv. Második Rész)
- Jász-Nagykun-Szolnok Megye Területrendezési Terve (3/2020. (V.13.) K.R.SZ. rendelet)

A környezeti elemek jelen állapotára vonatkozó környezetvédelmi adatbázis korlátozottan állt rendelkezésre, ill. nehezen hozzáférhető, ezáltal egyes területrészekben a meglévő állapot leírása és az abból következő későbbi összehasonlítások, a monitoring —viszonyítási alap híján— nehezebben elvégezhető.

A további felhasznált forrásokat az egyes fejezeteknél ismertetjük.

2. AZ ÚJ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉST IGÉNYLŐ VÁLTOZÁSAINAK AZONOSÍTÁSA, RÖVID ISMERTETÉSE, AZ ALTERNATÍVÁK KIVÁLASZTÁSÁNAK SZEMPONTJAI

Mezőtúr új településrendezési eszközei elkészítésének célja:

- a közigazgatási területre készült településrendezési eszközöknek az időközben történt módosításokkal való egységes szerkezetbe foglalása,
- a településrendezési eszközöknek a hatályos tervek elfogadása óta eltelt időszakban bekövetkező jogszabályi változásokkal való összhangba hozása, továbbá
- az egyes településrészekre vonatkozóan módosult településfejlesztési elképzelések térbeli-fizikai kereteinek megteremtése.

A Településszerkezeti tervben tervezett területfelhasználásbeli változásokat - az érintett területek azonosítása, nagyságának meghatározása, a területfelhasználás változásának megjelölése, a változtatás rövid indokának bemutatása által - a Településszerkezeti tervről szóló határozat-tervezet „Változások” c. 3. melléklete, a változtatással érintett területeket a „VÁLT” jelű „Területfelhasználás változásai” c. tervlap mutatja be.

A változások okai az alábbiak szerint csoportosíthatók (részletesen lásd még: Településszerkezeti tervről szóló határozat-tervezet „Változások” c. 3. melléklet):

- jogszabály-változások, jogszabály követések miatt szükséges módosítások;
- a településrendezési eszközök egyeztetési eljárásában résztvevő államigazgatási szervek adatszolgáltatásából, a területek nyilvántartásából, tényleges hasznosításából adódó pontosítások;
- a lakosság, a vállalkozások kéréseiből, az önkormányzat elképzeléseiből eredő új döntések okozta módosítások.

A környezeti értékelés tárgyát elsősorban a változások ez utóbbi csoportja alkotja, hiszen a jogszabály-változásokból adódó módosítások és a földhivatali nyilvántartásból, egyéb adatszolgáltatásból adódó változások, pontosítások ún. „kényszer-változásnak” tekinthetők.

Jelen környezeti értékelés Mezőtúr „új” településrendezési eszközeinek tartalmi elemeiből kizárólag azon tervi elemeket értékeli részletesen, amelyek a hatályos településrendezési eszközökhöz képest új tervi elemek vagy módosítások és a környezeti elemek, valamint a környezeti hatótényezők tekintetében – az érintett terület környezeti érzékenysége okán vagy a területhasználat-változás jellegéből adódóan - jelentősebb hatással bírnak.

A TSKV részletesen nem foglalkozik azon még meg nem valósult fejlesztések hatásaival, melyek már a korábbi tervben is szerepeltek (pl. lakó- és gazdasági terület bővítésre kijelölt területek, tervezett infrastrukturális elemek). De a TSKV összefoglaló értékelő részei ezen változások környezetre gyakorolt hatásaira vonatkozóan is tartalmazznak megállapításokat.

Jelentősebb módosítást, jelentősebb új beépítésre szánt terület kijelölést – lakó-, gazdasági vagy turisztikai fejlesztést - a hatályos tervekhez képest az új TRE nem tartalmaz. A tervezett infrastrukturális elemek között is jellemzően olyan elemek szerepelnek, melyek már a hatályos tervekben is helyet kaptak (46. sz. főút tervezett elkerülő szakasza, 4202j-4631 j. országos mellékutak főúttá történő fejlesztése, tervezett kerékpárutak, tervezett kikötő a Hortobágy-Berettyó belterületi szakaszán), vagy időközben megvalósult, illetve külön településrendezési eljárásban módosított elemek (közmulétesítmények, naperómű parkok). **Új közlekedési elemként jelenik meg** a TRE-ben a hatályos TRE-hez képest **a Hortobágy-Berettyó-főcsatornán** a közúti híd (46. sz. főút) északi oldalán **új gyalogos híd kialakítása**, valamint a kerékpárutak egyes elemeinek módosítása.

A **tervezett infrastruktúrát érintő jelentős változás** a beépítésre szánt területeken a közműfeltételek, **szennyvízkezelésre vonatkozó szabályok szigorítása**. E szerint nemcsak a belterületen, de a külterületen található beépítésre szánt területeken is a fejlesztések, új létesítmények elhelyezésének feltétele a közüzemi csatornahálózat kiépítése. Ez alól csak a meglévő üdülőterületek képeznek kivételt, ahol átmenetileg (a közcsatornahálózat kiépítéséig) zárt szennyvíztároló létesíthető.

A környezeti értékelés szempontjából kiemelendő változások **belterületen**:

- néhány terület funkcióváltása (BA jelű területen zömében már beépült gazdasági terület ipari gazdasági területből kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területbe sorolása, a BI jelű területen részben már beépült kereskedelmi szolgáltató terület általános gazdasági területbe sorolása),
- a belterület nyugati szélén, a Földvári út déli oldalán kijelölésre kerülő különleges mezőgazdasági üzemi terület (korábban a temető bővítési területeként fenntartott terület),
- a meglévő zöldterületek nagyobb védelme és új zöldterületek kijelölése (B1, B2, B3, B4, Bf, Bg zöldterületi funkciójú területek zöldterületbe sorolása, Ba, Bb, Bc, Bd jelű területeken új zöldterület kijelölés),
- a földikutya élőhelyeként nyilvántartott településközpont vegyes terület besorolású terület (Vt-4 építési övezet) beépítési paramétereinek megváltoztatása (hrs.: 2187/1).

A **külterületi** területfelhasználás, övezeti rendszer kialakult rendszerén az új TRE alapvetően nem változtat. Több helyen pontosítások történtek a megváltozó jogszabályi környezet, valamint a természetvédelmi, erdészeti és egyéb szervek adatszolgáltatása, valamint a tényleges használat alapján. **Jelentősebb változás a mezőgazdasági üzemi területek, majorok tekintetében történt.** Ezek a területek felülvizsgálatra kerültek,

- azok a területek, melyek nem ilyen funkcióval hasznosítottak, visszasorolásra kerültek mezőgazdasági területbe (h, k, l, m, n, p, r, s, sz, t és w jelű változások), területnagyságából adódóan legjelentősebb változás ezek közül a Pusztabánréve térségében korábban kijelölt beépítésre szánt különleges mezőgazdasági üzemi terület („p” jelű 86 ha kiterjedésű terület) visszasorolása mezőgazdasági területbe,
- egyes területek a jelenlegi használati jelleghez igazodva beépítésre nem szánt különleges mezőgazdasági üzemi terület besorolást kaptak a beépítésre szánt különleges mezőgazdasági üzemi terület helyett (a, g, i, j, o, u és v jelű változások),

- e mellett néhány helyen újonnan is jelöl ki beépítésre szánt különleges mezőgazdasági üzemi területet a terv, melyek nagy része a tényleges használatot követi (I., III., VIII. és B jelű változással érintett területek), más részük a tulajdonosok kérése alapján kerül a tervezett használatnak megfelelően újonnan ilyen építési övezetbe (IV. V., VI. és BB jelű változással érintett területek).

A mezőgazdasági területeken a **tanyák szabályozása is felülvizsgálatra került**. A már kialakult tanyák fejlődése lehetőségének megteremtése érdekében a meglévő tanyás telkek a szabályozási terven feltüntetésre kerültek, mely területeken a TRE lehetőséget kíván biztosítani meglévő épületek bővítésére, új épületek elhelyezésére akkor is, ha azok nem érik el az új tanya kialakítása esetén biztosítandó telekméretet. Már a hatályos TRE is tartalmaz kitételeket a HÉSZ elfogadása előtt kialakult tanyákra vonatkozóan, változás a beépítési % mértékében történt.

A külterületi területfelhasználás rendjét érintő változás, hogy a település **árvízvédelmi védművein belüli mezőgazdasági és erdőterületek** már a területfelhasználás szintjén is megjelennek. A hullámtéri mezőgazdasági területek – melyek természetvédelmi érdekeltségű területek is egyben – Mt-ht jelű, vízgazdálkodási célú tájgazdálkodási mezőgazdasági terület besorolást, míg a hullámtéri – szintén természetvédelmi érdekeltségű erdőterületek vízgazdálkodási célú erdőterület besorolást kaptak (Eht).

A **védelmi elemek** tekintetében is pontosítások történtek, ezek hatással voltak a területek szabályozására. **Új elem** a tervben, hogy az illetékes nemzeti park igazgatóságtól kapott adatszolgáltatás alapján lehatárolásra került a fokozottan védett **földikutyák aktív és potenciális élőhelye**, a HNPI által meghatározott előírások a HÉSZ-be beépítésre kerültek.

Környezeti értékelés szempontjából **jelentősebb változásnak tekinthetők azok a módosítások, melyek védett vagy védelemre tervezett területet, elemet érintenek és a módosítás jellege miatt hatással lehetnek arra**. Fentiek alapján különösen az örökségvédelemmel érintett területeket, a természetvédelmi lehatárolással érintett területeket, a földikutya aktív vagy potenciális élőhelyeként nyilvántartott területeket, valamint a tájképvédelmi övezetet érintő változásokat vizsgáltuk környezeti szempontból. A változások többsége olyan irányú, mely összhangban áll a védelmi célkitűzésekkel, a hatékonyabb védelmet szolgálja (pl. beépítésre szánt területből visszaminősítés beépítésre nem szánt területbe – g, h, i, sz jelű változások, meglévő erdők erdőterületbe sorolása – 19, 23, 25 jelű változások). Egyes módosítások szükségszerűek a területek funkcionak megfelelő hasznosítása miatt (pl. 24, 15 jelű változások), illetve a külön eljárásban lefolytatott módosítás átvezetése miatt (30 jelű változás). A környezetre gyakorolt hatása szempontjából vizsgálandó a **földikutya élőhelyeként nyilvántartott területeket érintő módosítások, valamint a terület még be nem épített részeinek övezeti besorolása**.

A terv készítése során vizsgált változatok ismertetése, a terv alapján megvalósítandó alternatívák kiválasztásának okai

A terv készítése során a lakosság, a vállalkozások és az Önkormányzat részéről konkrét változtatási javaslatok fogalmazódtak meg, ezek kerültek értékelésre az egyes szakterületek —településrendezés, közlekedés, közműellátás, tájrendezés, zöldfelületek, környezetvédelem— szempontjából.

A településrendezési eszközök kidolgozása során egyes területfelhasználások módjában történtek – részben a szakági tervezők javaslatára, illetve a környezeti vizsgálat hatására - változások.

Az egyes területfelhasználások vonatkozásában felmerülő változatokat és a választás indokait a **TSKV 1. táblázat** foglalja össze.

TSKV 1. táblázat

terület-felhasználás	változat(ok) ismertetése	elvetés, ill. választás okai
beépítésre szánt és beépítésre nem szánt különleges mezőgazdasági üzemi terület (K-Mü Kb-Mü)	A hatályos TRE a beépítésre szánt különleges területek között nevesíti a mezőgazdasági üzemi területeket, majorokat. Tervezői javaslat volt a beépítésre nem szánt különleges mezőgazdasági üzemi terület, mint új területfelhasználás bevezetése.	Az új területfelhasználás bevezetése azokon a területeken indokolt és alkalmazandó, melyeken a jelenlegi használati jelleg vagy területnagyság okán a 10 %-os maximális beépíthetőség elegendő. A beépítésre nem szánt övezetbe sorolásukkal távlatban is

		biztosítható a beépítési intenzitás jelentős növekedésének elkerülése.
beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi területek lakó funkciójú területei (K-Mül)	A közigazgatási területen, a meglévő mezőgazdasági majorokhoz kapcsolódóan több helyen található lakó funkciójú terület, melyeknek felmerült a falusias lakóterület területfelhasználási egységbe sorolása.	Az érintett területek (Pusztabánréve, Túlakörös, Csugar) a beépítésre szánt különleges területen belül a mezőgazdasági üzemi területek lakó funkciójú területeiként kerültek szabályozásra, hasonlóan Pusztabánréve meglévő lakóterületeinek szabályozásához, mely e lakóterületek majorhoz kötődő külterületi jellegét jobban tükrözi.
bezárt kommunális szilárd hulladéklerakó	A volt hulladéklerakó tervezett távlati hasznosításként ipari gazdasági területhasznosítás volt megjelölve a hatályos TRE-ben.	A volt hulladéklerakó szükséges utógondozása miatt a terület hasznosítása erősen korlátozott, így az önkormányzat megváltoztatta a terület és a hozzá kapcsolódó területrész besorolását. A hulladéklerakó beépítésre nem szánt különleges átmeneti használatú területbe, az erdősáv védelmi erdőterületbe került besorolásra, a kapcsolódó további területrészek pedig visszatorolásra kerültek mezőgazdasági területbe.
közműlétesítmények (pl. gázüzemi alállomás, transzformátor állomás)	A jelentősebb közműlétesítmények, alállomások ipari gazdasági terület besorolásúak voltak a hatályos TRE-ben.	Az érintett területek funkciójuknak, jellegüknek megfelelően átsorolásra kerültek különleges közműlétesítmények területbe.
garázsok szabályozása	A teleszerű lakóterületeken (lakótelep, tisztviselőtelep) igényként merült fel a garázsok szabályozása, új garázsok elhelyezése lehetőségének megteremtése, területkijelöléssel, illetve szabályozással.	A kialakult garázssorok területe külön területfelhasználásba (beépítésre szánt különleges terület) került besorolásra, új garázsok kialakítása pedig az adott építési övezeten (Ln, Lk) belül a létesítmények szabályozásával biztosított.
belterületi zöldterületi funkciójú területek	A zöldterületek védelme érdekében tervezői javaslatra a jelenleg más területfelhasználásba sorolt, de zöldterületi funkcióval bíró területek jellegüknek megfelelően -zöldterületként, -zöldterületi funkcióval rendelkező közlekedési területként, -fásított köztérként vagy - más területfelhasználási besorolás fenntartása mellett zöldterületi kiegészítő használatként kerültek szabályozásra.	A belterületen több olyan zöldterületi funkciójú terület található, melyek más területfelhasználásba soroltak, s melyeknek indokolt a zöldterületként/zöldfelületként való megtartása.

3. A MÓDOSÍTÁSSAL ÉRINTETT TERÜLETEK JELENLEGI KÖRNYEZET ÁLLAPOTÁNAK BEMUTATÁSA

A fejezetben a TRE jelenlegi környezetének a TRE módosítással összefüggésben levő elemei kerülnek ismertetésre.

Az új TRE Véleményezési tervdokumentációja tartalmazza a vonatkozó szakági vizsgálatokat — környezetvédelem, tájrendezés, zöldfelületi rendszer, közlekedés és közmű szakágak.

A TRE-hez készült vizsgálati munkarészekben azonosításra kerültek a rendelkezésre álló adatok alapján a környezeti állapot jellemzői, konfliktusai. A településfejlesztési koncepcióhoz és településrendezési eszközökhöz közös Megalapozó vizsgálatok készültek. A Megalapozó vizsgálatok:

- A „1.12. A táji és természeti adottságok vizsgálata” fejezetében ismertetésre kerültek a nemzetközi-, a magyarországi-, a helyi szinten védendő, természeti értékek, területek, a tájképvédelmi területek, táji értékek,
- A „1.17. Környezetvédelem” fejezetben az egyes környezeti elemek (levegő, talaj, vizek) és hatótényezők (hulladékgyaldálkodás, zaj-rezgés) tekintetében feltáráásra került a település környezeti állapota,
- Az „1.16. Közművesítés” fejezetében részletesen ismertetésre került a település szennyvízelvezetésének, szennyvíztisztításának, csapadék elvezetésének helyzete.

Jelen fejezet ezen munkarészek felhasználásával készült. Jelen fejezetben nem ismételjük meg a TRE vizsgálati munkarészeit, de a meghatározó tényezőkre utalunk, ismertetjük.

3.1.LEVEGŐ (A VIZSGÁLT KÖRNYEZET LEVEGŐVÉDELMI BEMUTATÁSA)

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002.(X.7.) KvVM rendelet szerint Mezőtúr a „10. Az ország többi területe” légszennyezettségi agglomerációba tartozik:

	SO ₂	NO ₂	CO	PM ₁₀	Benzol	Talajközeli ózon	PM ₁₀ Arzén	PM ₁₀ Kadmium	PM ₁₀ Nikkel	PM ₁₀ Ólom	PM ₁₀ Benz(a)pirén
Mezőtúr	F	F	F	E	F	O-I	F	F	F	F	D

D: a levegőterheltségi szint a felső vizsgálati küszöb és a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték között van

E csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.

F: a levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg

O-I: azon terület, ahol a talaj közeli ózon koncentrációja meghaladja a célértéket

A zónabesorolás a település kedvező levegőminőségi állapotát mutatja, ahol a legtöbb vizsgált légszennyező anyagra vonatkoztatott légszennyezettség az alsó vizsgálati küszöböt sem haladja meg. A légszennyezettségi agglomeráció területén a környezeti levegőben az ülepedő por benz(a)pirén tartalma bizonyos helyeken és időszakokban a felső vizsgálati küszöb és a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték között van, azaz a kívánatosnál magasabb.

Mezőtúr közigazgatási területén és közvetlen térségében az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat (OLM) automata mérőállomást vagy manuális (RIV) mérőhelyet nem üzemeltet. A település térségében a légszennyezőanyag-terheltségért nagyobb arányban a közlekedés és a háztartási tüzelés, kisebb mértékben az ipari termelés a felelősek. Jelentősebb légszennyező forrásként a település közigazgatási területét átszelő 46. sz. főút, valamint az összekötő utak közlekedése emelendő ki.

Levegőminőség-védelmi szempontból meghatározhatók olyan területek, melyek a levegőterhelésre való érzékenység miatt – attól függetlenül, hogy határérték túllépés történik-e vagy sem – különös figyelmet érdemelnek, melyek Mezőtúr területén az alábbiak:

- lakóterületek,
- intézmények,
- üdülőterületek,
- rekreációs, sportolási célú területek.

A főút, valamint a belterületen áthaladó összekötő utak forgalma a város érintett lakó és intézményi használatú vegyes területein hátrányosan befolyásolja a levegőminőséget.

Az érintett útvonalak menti területeket érintő módosítások között nem szerepel olyan, mely a levegőterhelésre érzékeny lenne.

Levegőtisztaság-védelmi szempontból ökológiailag sérülékeny területnek —ahol szigorúbb határértékek tartandók be— tekintendők a Natura 2000 területek, valamint az országos ökológiai hálózat

magterületei. *A levegőtisztaság-védelmi szempontból ökológiailag sérülékeny területeket nem érinti olyan változás, mely a levegőterhelés növekedését valószínűsíti.*

3.2. TALAJ, FELSZÍN ALATTI, FELSZÍNI VIZEK

Az OTTrT vonatkozó övezeti tervlapjai és az adatszolgáltatásra kötelezett államigazgatási szerv adatszolgáltatása szerint a település közigazgatási területének északnyugati részén kiváló vagy jó termőhelyi adottságú szántó övezetbe tartozó területek találhatóak. *Az övezet által érintett területet módosítás nem érinti.* A települési viszonylatban átlagosnál jobb minőségű termőföld is főképp itt, a közigazgatási terület ÉNy-i részén (a Mezőhéki úttól északra) találhatóak. A földügyért felelős államigazgatási szerv adatszolgáltatása szerint ekként nyilvántartottak Mezőtúr közigazgatási területén a szántó 1,2,3, a kert 1,2, a gyümölcsös 1, a legelő 1,2, a rét 1,2, a szőlő 2, a fásított terület 2, az erdő 1,2,3 és a nádas 2 minőségi osztályba tartozó termőföldek. **Az átlagosnál jobb minőségű termőföldet érintő változások közül az V. jelű változás (kertes területen tervezett mezőgazdasági üzemi terület) jelent tényleges más célú hasznosítást a hatályos tervhez képest,** ezen kívül a BII. jelű változás (szántó 2 területként nyilvántartott terület átsorolása Lke területbe), valamint a BB jelű változás (szántó 3 területként nyilvántartott terület átsorolása K-Mü területbe) megvalósítása jelentene művelésből történő kivonást, ezek a területek azonban már a hatályos tervekben is más célú hasznosításra (az előbbi közterületként kiszabályozott, az utóbbi a temető bővítési területeként lehatárolt) tervezettek. A többi átlagosnál jobb minőségű termőföldet érintő változás nem jelent művelésből való kivonást.

Mezőtúr közigazgatási területének nyugati fele, a belterület, valamint a Hármas-Körös hullámtere nitrátérzékeny.

Mezőtúr közigazgatási területét a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Bányászati Osztályától kapott adatszolgáltatás szerint a Mezőtúr I. – agyag és a Mezőtúr-II. – agyag külfejtéses művelésű, valamint a Mezőtúr III. – szénhidrogén, a Mezőtúr IV. – szénhidrogén, a Mezőtúr V. – szénhidrogén, valamint a Szarvas I. – földgáz, széndioxid és az Endrőd I. - földgáz bányatelkek érintik. További bányászati érdekeltségű terület (kutatási terület) található a közigazgatási területen belül. *A tervezett változtatások a külfejtéses művelésű bányatelkeket nem érintik, a szénhidrogén bányatelkeket érintő módosítások a bányászati tevékenységre nincsenek korlátozó hatással.*

Mezőtúr közigazgatási területe felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területnek minősül, kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület nem található a településen. A közigazgatási terület egy része - Mezőtúr K-DK-i, valamint NY-DNY-i nagyobb kiterjedésű, összefüggő területei az OTTrT szerinti vízminőség-védelmi terület övezetébe tartoznak. A település területén jelenleg négy üzemelő felszín alatti ivóvízbázis, valamint egy darab egyéb közcélú vízbázis található. Az ivóvízbázisok megfelelő természetes hidrogeológiai védettséggel rendelkeznek, így azok nem minősülnek sérülékenyeknek.

Mezőtúr jelentősebb vízfolyásai a Hármas-Körös és a Hortobágy-Berettyó-főcsatorna. További felszíni vizek a településen a Hármas-Körös mentén, a település közigazgatási területének déli részén megjelenő holtágak, melyek közül legjelentősebbek a Túrtói-Holt-Körös és a Peresi-Holt-Körös.

A vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól szóló 28/2004. (XII.25.) KvVM rendelet 2. sz. melléklete értelmében a Hármas-Körös az egyéb védett területen lévő befogadó, a Hortobágy-Berettyó-főcsatorna az általánosan védett befogadó kategóriába tartozik.

Mezőtúr belterülete vezetékes vízzel ellátott és közcsatornával rendelkezik. A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások arányáról elmondható, hogy folyamatosan emelkedő tendencia mellett a 2010-ben bekövetkezett radikális növekedés után az ellátottság mértéke 2013-ban 95%-os volt, mely a járási-, a megyei- és az országos átlaghoz képest is kimagaslóan jónak mondható volt. 2016-ra azonban 90 %-ra csökkent ez az arány, mely a legfrissebb statisztikai adatok szerint 91,7%. A külterületi üdülőterületek és a külterületen elszórtan megjelenő további beépítésre szánt területek (pl. mezőgazdasági majorok, gazdasági területek) közüzemi csatornahálózattal jellemzően nem rendelkeznek.

Mezőtúr közigazgatási területét a nagyvízi meder övezete és rendszeresen belvízjárta terület övezete is érinti. A hullámtérben csak olyan változásokra kerül sor, melyek a tényleges használat, illetve természetbeni állapot szerinti besorolást célozzák (pl. üzemtervezett erdők átsorolása erdőterületbe - 19, 23, 25 jelű változások). A rendszeresen belvízjárta terület övezetét érintő (l, m, n, o jelű) változások során beépítésre szánt területek kerülnek átsorolásra beépítésre nem szánt területté.

3.3. KÖRNYEZETI ZAJTÓL VÉDENDŐ OBJEKTUMOK, KÖRNYEZETI ZAJÁLLAPOT

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól alapján zajtól védendő környezet: olyan védendő terület és védendő épület, helyiség, amely emberi tartózkodásra, tevékenység végzésére szolgál, és ahol az emberi tevékenység zavarásának megakadályozása vagy az emberi egészség védelme érdekében a környezeti zaj, rezgés mértékét korlátozni kell. Zajtól védendő területek a településrendezési terv szerinti lakó-, üdülő-, vegyes területek; a különleges területek közül az oktatási létesítmények területei, az egészségügyi területek, a rekreációs rendeltetésű területek; a zöldterületek; valamint a gazdasági területnek azon részei, ahol zajtól védendő helyiségek (pl. étterem, szolgálati lakás) helyezkednek el. Így összességében a zajterhelésre érzékeny területek nagyrészt lefedik a levegőterhelésre érzékeny területeket.

A közigazgatási területen csendes övezet, illetve zajtól fokozottan védett terület nem található.

A településen jelentős üzemi zajforrás nincs, környezeti zaj elsősorban a közlekedésből származik. A település legforgalmasabb közútja a 46-os számú Törökszentmiklós-Endrőd-Mezőberény másodrendű főút. További forgalmas útszakaszai a 4202 sz., a 4628 sz., a 4631 sz., valamint a 4632-es számú összekötő utak. Mind az országos főút, mind az összekötő utak a belterületen is keresztülhaladnak, mely számottevően befolyásolja a települési környezet zajterhelését. Összhangban a magasabb rendű tervek elhatározásaival, a terv tartalmazza a 46. sz. főút Mezőtúrt elkerülő szakaszát, a belterülettől északra. Az elkerülő szakasz megépítését követően, a zajterhelés várhatóan csökken, valamint a település biztonságosabbá válhat, ám ezzel egyidejűleg a tervekben egyes összekötő utak főúttá, valamint térségi mellékúttá fejlesztése is szerepel, melyek továbbra is a belterületen haladnának keresztül. *Az érintett útvonalak menti területeket érintő módosítások között nem szerepel olyan, mely a környezeti zajhatásokra érzékeny lenne.*

Mezőtúr településen a környezeti zajt a vasúti közlekedés tovább erősíti. A 120-as számú Budapest–Szolnok–Békéscsaba–Lőkösháza-vasútvonal érinti a települést. *A vasútvonal mentén szintén nincs olyan módosítás, mely a környezeti zaj szempontjából kedvezőtlen lenne.*

3.4. TERMÉSZETVÉDELMI-, ÖKOLÓGIAI, TÁJVÉDELMI SZEMPONTBÓL ÉRZÉKENY TERÜLETEK

A táji, természeti értékek jelenléte alapvetően kijelöli az érzékenység jellegét és területi vonatkozásait.

Mezőtúr közigazgatási területét az alábbi természetvédelmi lehatárolások érintik:

- Natura 2000 területek
  - Mezőtúri Szandazugi-legelő (HUHN20149) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
  - Hármás-Körös (HUKM20017) kiemelt jelentőségű természet-megőrzési terület
- Országosan védett természeti területek, értékek
  - Körös-Maros Nemzeti Park
  - ex lege védett kunhalmok
  - fokozottan védett földikutyák aktív és potenciális élőhelye
- Ökológiai Hálózat területei
  - magterület: a Körös-ártér és az Alsórészi Túlakörös erdeje
  - ökológiai folyosó: a Hármás-Körös holtágaival, a Hortobágy-Berettyó főcsatorna és holtágai, a Szandazugi legelő és a Csordajárás 1 és 2 elnevezésű gyepterületek
  - puffterület: az Alsórészi Túlakörös erdejének környezete

Helyi védelemre érdemes értéként nyilvántartottak:

külterületen

- Szanda-zug és Berettyó-folyó a holtággal
- Nagy Marász, Marász-zugi ősgyep területe, beleértve a Peresi-holtág Marász-zugi szakaszát
- Harcsás-holtág
- Túrtoi-holtág és a Bári halomtól délre eső a Hármas-Körös gátjának tövében található szikes gyep
- Takács tanya bekötő útja melletti Borbás fasor

belterületen

- kocsányos tölgy (*Quercus robur*) a kórház udvarán
- kocsányos tölgy (*Quercus robur*) a katolikus templom udvarán
- japán akác (*Sophora japonica*) a vasútállomás épülete mellett

Mezőtúr közigazgatási területét az érzékeny természeti területekről szóló 2/2002. (I.23.) KöM-FVM együttes rendelet értelmében a Dévaványa környéke elnevezésű kiemelten fontos érzékeny természeti terület is érinti.

Mezőtúr külterületén a vízfolyások és holtágaik által átszótt területek, valamint a kiterjedt gyepterületek az OTRT szerinti „tájképvédelmi terület övezetébe” tartoznak. A tájképvédelmi területek az új TRE-ben az illetékes nemzeti park igazgatóságtól, a DINP Igazgatóságtól kapott adatszolgáltatás alapján kerültek pontosításra.

A TSKV 2. táblázata mutatja be a táj- és természetvédelmi lehatárolással érintett változásokat.

TSKV 2. táblázat

Táj- és természetvédelmi érintettség	Természetvédelmi lehatárolással érintett módosításra kerülő területek
Natura 2000 terület	19, 23, 24, 25
KM Nemzeti Park	19, 23, 25
fokozottan védett földikutya aktív élőhelye	BC Vt-4 építési övezet
fokozottan védett földikutya potenciális élőhelye	II, BA, BD, BE, Ba, Bb, Bc
helyi védelemre érdemes terület, érték	-
ökológiai hálózat magterülete	19, 23, 24, 25
ökológiai hálózat ökológiai folyosó	sz, 29, 30
ÉTT	g
tájképvédelmi terület	i, h, g, 14, 15, 19, 22, 23, 24, 25, 29, 30,

3.5. ÉPÍTETT ELEMELK, ÖRÖKSÉGVÉDELMI SZEMPONTBÓL ÉRTÉKES TERÜLETEK

A városban több műemléki védettség alatt álló épület, létesítmény található, ezek közül a Nagyboldogasszony templom műemléki környezetét érinti a Bg és B3 jelű változás, a Bolváry-kúria műemléki környezetét a Bf jelű változás. Ezeken a területeken a módosítás a zöldterületbe sorolást célozza, a területek jelenlegi használatának megfelelően. A szintén műemléki védelem alatt álló vasútállomási épületek műemléki környezetébe tartozó 1230/13 hrsz-ú telek az eddigi Lk besorolásból Lke besorolásba kerül (BF jelű változás), a jellegének megfelelően.

A változással érintett területek a Mezőtúr Város Településképi védelméről szóló 28/2017. (XII.28.) sz. önkormányzati rendelet szerinti helyi területi védelem alatt álló területet vagy helyi egyedi védelem alatt álló értéket nem érintenek.

A település közigazgatási területén nyilvántartott vagy nyilvántartásba vétel alatt álló régészeti lelőhelyek közül többet is érint változtatási szándék, melyek többnyire a kevésbé intenzív területhasználat irányába mutatnak. Új beépítésre szánt területként csak a VII. jelű változással érintett terület jelenik meg, ahol meglévő közműlétesítmény (gyűjtőállomás) indokolja a területfelhasználási besorolás megváltozását.

4. A TRE MÓDOSÍTÁS VÁRHATÓ KÖRNYEZETI HATÁSAI, KÖVETKEZMÉNYEI

Az új TRE által tervezett módosítások megvalósulásának várható környezeti hatásait és következményeit értékelő fejezetekben a várható hatások értékelése az alábbi kérdéskörök tisztázására irányul:

1. környezeti szempontból terhelőbb-e egy-egy területen, és a településre nézve összességében a tervezett új funkció, mint a korábbi
2. a várható környezeti hatások tekintetében milyen különbségek adódnak a hatályos terv szerinti területfelhasználás és a tervezett új területfelhasználás esetében
3. esetleges táji-, természeti-, vagy művi értékvédelmi lehatárolással, vagy környezetvédelmi lehatárolással érintett területen a tervezett módosítások megvalósulása esetén biztosíthatók-e a védelemmel érintett területre vonatkozó előírások teljesülése

Jelen települési környezeti értékelésben a tervezett településrendezési eszközök megvalósítása esetén a környezeti vizsgálat lefolytatásának idején hatályos településrendezési eszközök elhatározásaihoz képest bekövetkező módosításokra vonatkozóan kerülnek értékelésre a környezetet érő várható hatások. Az összehasonlítások kiindulási állapotának a területre jelenleg vonatkozó TRE előírásokat tekintjük, elsősorban ehhez, nem pedig a jelenlegi valós állapothoz viszonyítva végezzük el az értékeléseket, mivel a jelenlegi építési előírások jogszerűen egyeztetett és elfogadott településrendezési eszközökben kerültek meghatározásra.

Egyes fejlesztéseknél, illetve környezeti elemeknél azonban - ahol az indokoltnak látszott – megjelenítjük a terület jelenlegi állapotához viszonyított várható környezeti hatásait is. Továbbá értékeljük a terv korábbi elhatározáson alapuló, még meg nem valósult tervi elemei környezetre gyakorolt hatásait is, amennyiben azok jelen TRE tervi elemeivel összefüggésben vannak.

4.1.A TERV CÉLJAINAK ÖSSZEVETÉSE A TERV SZEMPONTJÁBÓL RELEVÁNS NEMZETKÖZI, KÖZÖSSÉGI, ORSZÁGOS VAGY HELYI SZINTEN KITŰZÖTT KÖRNYEZET- ÉS TERMÉSZETVÉDELMI CÉLOKKAL

4.1.1. A környezetpolitikai céloknak való megfelelés értékelése

Az alponban vizsgálandó, hogy a terv tartalmaz-e olyan elemeket, melyek ellentétben állnak a helyi, vagy magasabb szinten meghatározott környezetpolitikai célkitűzésekkel. A környezetpolitikai célokat magasabb szinten az ország területére, valamint 1-1 megyére, térségre készülő környezetvédelmi programok, helyi szinten a települési környezetvédelmi programok határozzák meg.

Sem Jász-Nagykun-Szolnok Megye, sem Mezőtúr nem rendelkezik érvényes környezetvédelmi programmal.

4.1.1.1. IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program

Magyarország környezeti fenntarthatóság elvéhez kapcsolódó 2015-2020 időszakra vonatkozó célkitűzéseit a *IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program* tartalmazza.

A **NKP IV. átfogó célkitűzése** a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosításához való hozzájárulás biztosítása.

Ennek elérése érdekében az **alábbi három stratégiai célt** tartalmazza a NKP IV.:

1. Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása
2. Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata
3. Az erőforrás-takarékosság és a –hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése

Horizontális cél a társadalom környezettudatosságának erősítése. Ezáltal biztosítható, hogy az életminőséget közvetlenül érintő tényezők mellett az emberi élet alapjait jelentő természeti erőforrások

és értékek védelme és fenntartható használata, valamint az ezekkel szorosan összefüggő életmód, fogyasztási és termelési szokások együttesen szolgálják a társadalom hosszú távú jóllétét.

Az NKP IV. stratégiai céljainak elérését az egyes stratégiai területeken meghatározott célok és intézkedések, illetve az átfogó intézkedési területeken megfogalmazott cselekvési irányok biztosítják. A konkrét, számszerű célokat a stratégiai területek tartalmazzák. A stratégiai célok megvalósítása azonban nem csupán környezetpolitikai feladat. A Program irányultsága ezért kettős: egyrészt a problémák gyökerének bemutatásával ösztönzi a hajtóerők pozitív irányú megváltoztatását, másrészt biztosítja a környezetügy terén ehhez szükséges intézkedések megtételét.

A Program stratégiai céljainak kibontását a környezeti elemekre, rendszerekre, illetve szektorokra irányuló stratégiai területek szolgálják. Egyes stratégiai területek több stratégiai cél eléréséhez is hozzájárulnak, ugyanakkor az áttekinthetőség és a végrehajtás elősegítése érdekében fontos szempont volt az átfedések elkerülése.

A Program stratégiai céljainak elérését a valamennyi stratégiai területtel összefüggő stratégiai eszközök segítik. Ezek közé tartozik a szemléletformálás, a terület- és településfejlesztés, valamint –rendezés, a tervezés, a szabályozás és ellenőrzés, az EU és nemzetközi együttműködés, a támogatás, illetve a kutatás-fejlesztés.

A következőkben NKP IV stratégiai területekként meghatározott céljaival összevetve értékeliük a TRE módosítás várható hatásait.

1. Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása

1. Levegőminőség javítása

NKP célkitűzés:

- légszennyezettség kialakulásának megelőzése,
- a levegőminőség védelme, a szennyezettség csökkentése

Mezőtúr közigazgatási területén intézkedést igénylő szennyezőforrás nem található. Jelentősebb levegőterheléssel járó létesítmények elhelyezésére lehetőséget nyújtó területhasználat újonnan sem került kijelölésre. A levegőterhelés növekedését eredményezhetik a már korábban kijelölt, még be nem épült gazdasági területeken megtelepedő létesítmények, valamint a kapcsolódó forgalom. Új gazdasági terület az új TRE-ben nem került kijelölésre, funkcióváltással érintettek (részben a már megtelepedett gazdasági létesítmények következtében) a város ÉNy-i részén ipari gazdasági területből kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területbe átsorolásra kerülő terület (BA jelű változás), valamint a keleti városrészben, a 46. sz. úttól északra Gksz területből Gá területbe átsorolásra kerülő területek (BI jelű változás). A Gksz területek beépítési paramétereikből adódóan nagyobb beépítési intenzitást tesznek lehetővé kisebb biológiailag aktív felületet eredményezve, mint a Gip területek, ugyanakkor a kereskedelmi, szolgáltató tevékenységek az ipari tevékenységnél jellemzően kevésbé zavaróak. Az érintett területek a város peremterületein találhatóak, a tervezett közlekedési elemek megvalósulása esetén a kapcsolódó forgalom a város belterületeit nem érinti majd.

2. A zajterhelés csökkentése

NKP célkitűzés:

- a közlekedési létesítmények mentén csökkenjen azoknak a területeknek az aránya, ahol az egész napra számított átlagos zajterhelés (Lden) 63 dB, az éjjeli (Léjjel) 55 dB felett van, ezen belül prioritást kell élvezzenek azok az intézkedések, amelyek olyan területek zajcsökkentésére irányulnak, ahol az egész napra számított átlagos zajterhelés (Lden) meghaladja a 73 dB, az éjszakai pedig a 65 dB mértéket
- a határérték feletti zajterhelés megszüntetése az ipari és szolgáltató létesítmények környezetében

Nem ismert a településen zaj ellen védendő területeket érintő, határérték feletti zajt okozó ipari és szolgáltató létesítmény. Új környezeti konfliktusok elkerülése érdekében a terv felhívja a figyelmet a vonatkozó határértékek betartására.

A magas közlekedési eredetű zajjal terhelt területek esetében pozitív irányú változás várható a 46. sz. főút elkerülő szakaszának megépülésével, valamint a nyugati összekötő út megépülésével. Az új TRE-ben jelentősebb forgalommal terhelt út mentén új zaj ellen védendő terület nem került kijelölésre.

3. *Vízminőség és egészség*

NKP célkitűzés:

- közüzemi ivóvízellátás közszolgáltatás biztonságának növelése

A HÉSZ-ben meghatározott szigorú közmű feltételek a vízminőség védelmét és a közüzemi ivóvízellátás közszolgáltatás biztonságának növelését szolgálják.

4. *Szennyvízelvezetés és –tisztítás, szennyvíziszap kezelés és hasznosítás*

NKP célkitűzés:

- szennyvízkezelés működtetése és fejlesztése

A fejlesztésre, vagy funkcióváltásra javasolt beépítésre szánt területeken feltételként került meghatározásra a teljes közműellátás (azaz a villamosenergia, a vezetékes ivóvíz ellátás, közcsatornás szennyvízelvezetés és a földgázellátás, valamint a csapadékvíz elvezetése) biztosítása. Ez alól a külterületen található üdülőterületek képeznek kivételt, ahol átmenetileg (a közcsatornahálózat kiépítéséig) a környezetvédelmi elvárásoknak megfelelő műszaki védelemmel ellátott zárt szennyvíztárolók létesíthetők.

A beépítésre nem szánt területeken az új használati mód kialakításának közműves feltétele, hogy amennyiben megengedett új épület, építmény elhelyezése, akkor az ellátására rendelkezésre álljon a közegészségügyi hatóság által is elfogadott vízellátás és a villamosenergia ellátás, valamint a szennyvíz kezelése-elhelyezése és a csapadékvíz elvezetése is biztosított legyen, a környezetvédelmi elvárásoknak is megfelelő módon.

5. *Zöldfelületek védelme*

NKP célkitűzés:

- zöldfelületi elemek minőségi és mennyiségi fejlesztése

A terv a meglévő és korábban kijelölt zöldfelületek megtartását és minőségi fejlesztését célozza. A zöldterületek védelme érdekében a jelenleg más területfelhasználásba sorolt, de zöldterületi funkcióval bíró területek – jellegüknek megfelelően – zöldterületként, zöldterületi funkcióval rendelkező közlekedési területként, fásított köztérként vagy más területfelhasználási besorolás fenntartása mellett zöldterületi kiegészítő használatként kerültek szabályozásra. A TRE-ben új zöldterületek is lehatárolásra kerültek (lásd: Ba, Bb, Bc, Bd változással érintett területek).

A terv alátámasztó javaslata a zöldfelületek további fejlesztésére - tájfásításra, a zöldfelületi összekötő elemek bővítésére - tesz javaslatot.

II. *Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata*

1. *A biológiai sokféleség megőrzése, természet- és tájvédelem*

NKP célkitűzés:

- natura 2000 területek, valamint a védett természeti, illetve nemzetközi természetvédelmi egyezmények hatálya alá tartozó területek megőrzése
- földtani természeti értékek megóvása, felszíni és felszín alatti védelmük
- tájszerkezet, tájjelleg, tájpotenciál védelme

A természetvédelmi lehatárolással érintett területek az új adatszolgáltatás alapján a TRE-ben pontosításra kerültek. A külterületre meghatározott településszerkezet és övezeti rendszer a tájszerkezet és a tájjelleg védelmét szolgálja, igazodik a védendő természeti és táji értékek védelmi követelményeihez: az érintett erdőterületek védelmi erdőterületbe, a mezőgazdasági területek tájgazdálkodási mezőgazdasági területbe kerültek besorolásra.

A tájvédelmi érdekek érvényesülését szolgálja, hogy a külterületen egyes korábban K-Mű területbe sorolt területek, melyek fenntartását sem jelenlegi, sem tervezett használatuk nem indokolja,

visszasorolásra kerültek beépítésre nem szánt területbe (g, h, i, sz jelű változások). A meglévő erdők erdőterületbe sorolása (19, 23, 25 jelű változások) a védelmi célkitűzésekkel összhangban áll. Vannak módosítások, melyek szükségszerűek a területek funkcióinak megfelelő besorolása miatt (pl. 24, 15 jelű változások), illetve a külön eljárásban lefolytatott módosítás átvezetése miatt (30 jelű változás).

2. Talajok védelme és fenntartható használata

NKP célkitűzés:

- a talajkészletek mennyiségének és minőségének fokozott védelme, termékenységének hosszú távú fenntartása

A TRE jelentősebb új beépítésre szánt terület kijelölést, fejlesztési területet nem tartalmaz, a korábban kijelölt, még igénybe nem vett beépítésre szánt területek közül több visszasorolásra kerül beépítésre nem szánt területbe, (b, c, f, h, k, l, m, n, p, r, s, sz, t, w, x jelű változások), tényleges használatuk alapján mezőgazdasági vagy erdőterület besorolást kap. A változások kiváló vagy jó termőhelyi adottságú szántók övezetét nem érintik. Települési viszonylatban átlagosnál jobb minőségű termőföldet érintő tényleges más célú hasznosítást a hatályos tervhez képest az V. jelű változás jelent, mely kertés területen belül szántó 3 művelési ágban nyilvántartott mezőgazdasági területet érint.

A termőfölddel való takarékos gazdálkodás a termőföld, mint helyi erőforrás fenntartható használatát támogatja.

3. Vizeink védelme és fenntartható használata

NKP célkitűzés:

- a vízkészletek mennyiségi és minőségi védelme, vízbázis-védelem

A vízkészletek mennyiségi és minőségi védelme szempontjainak érvényesülését a TRE módosítás nem veszélyezteti. A módosítással érintett területek nem érintenek vízbázis védelmi területeket.

4. Környezeti kármegelőzés és kárelhárítás

NKP célkitűzés:

- a környezeti károk megelőzése, illetve csökkentése

A környezeti károk megelőzését szolgálják a tervben, illetve a HÉSZ-ben meghatározott környezeti és közmű feltételek.

5. Környezeti kármentesítés

NKP célkitűzés:

- a szennyezettség mértékének csökkentése, felszámolása

Mezőtúr közigazgatási területén kármentesítéssel érintett területet, feltárt talajszennyeződést nem tartanak nyilván, azonban egyes felhagyott területeken (pl. egykori ipartelepek térségében) a korábbi használat következtében előfordulhatnak, amit a területek hasznosítása során figyelembe kell venni. A TRE eszközeivel érdemben nem befolyásolhatók a feltárássra kerülő szennyezett területek kármentesítési folyamatai.

III.. Az erőforrás-takarékosság és a –hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése

1. Energiatakarékosság és –hatékonyság javítása

NKP célkitűzés:

- a megújuló energiaforrások részarányának növelése, energiamegtakarítás a környezeti szempontok figyelembevételével

A megújuló energiaforrások nagyobb mértékű használatát ösztönzi a terv, mely igény és egyben követelmény is, amellyel a fenntartási költségek, s vele együtt a közhálózatról történő energiaellátási igény is csökkenthető.

2. Hulladékgazdálkodás

NKP célkitűzés:

- elkülönített gyűjtés fejlesztése és a hasznosítás növelése

A fejlesztéssel érintett területeken keletkező hulladékok gyűjtése és kezelése bekapcsolható a települési hulladékgazdálkodási rendszerbe, ezáltal a megelőzés, a hasznosítás és ártalmatlanítás céljai elérhetők. A TRE eszközeivel érdemben nem befolyásolható a szelektív hulladékgyűjtés fejlesztése.

3. Az agrárgazdaság környezeti aspektusai

NKP célkitűzés:

- a természet- és környezetkímélő gazdálkodási módok elterjesztése

A terv a természeti értékek védelmét szolgáló területfelhasználásra tesz javaslatot a mezőgazdasági hasznosítással és erdőgazdálkodással érintett területeken, külön feltüntetve a tervben az agrártámogatási programban szereplő magas természeti érzékenységgű területeket (MTÉT), ugyanakkor a TRE eszközeivel érdemben nem befolyásolható a természet- és környezetkímélő gazdálkodási módok elterjesztése.

4. Az erdőgazdálkodás környezeti aspektusai

NKP célkitűzés:

- az erdőterületek kiterjedésének növelése

A településrendezési eszközök az erdőtervezett erdőterületeket, valamint a hatályos TRE elhatározásait és a település fejlesztési elképzeléseit figyelembe véve határolták le az erdőterületeket. Az erdőterületek kiterjedése nem változott jelentősebben.

5. Az ásványkincsekkel való gazdálkodás környezeti szempontjai

NKP célkitűzés:

- az ásványi nyersanyagok kitermelése és hasznosítása során a környezetterhelés csökkentése és a környezeti károk megelőzése

A bányatelkek, illetve bányaterületek a kapott adatszolgáltatás alapján pontosításra kerültek a TRE-ben. Az ásványi nyersanyag lelőhelyek, bányaterületek tájrendezésére vonatkozóan a terv megfogalmaz javaslatokat.

6. Közlekedés és környezet

NKP célkitűzés:

- a közlekedési-szállítási igények csökkentése, az egyéni, nem motorizált közlekedési formák elősegítése, fejlesztése

A közlekedési-szállítási igények jelentős növekedését eredményező új területhasználat nem került kijelölésre a tervben.

A TRE a területi tervekkel összhangban tartalmazza a kerékpárút-hálózat fejlesztését.

7. Turizmus - ökoturizmus

NKP célkitűzés:

- magas minőségű, élményszerű, interaktív és autentikus ökoturisztikai szolgáltatás biztosítása, a turisztikai infrastruktúra fejlesztése a természetvédelmi szempontok sérelme nélkül

Új turisztikai létesítmény kijelölését nem tartalmazza a terv. A korábban már kijelölt (a belterület délnyugati szélén található egykori agyagbánya helyén lévő tervezett rekreációs, szabadidő funkciójú - vizes élőhely, bemutatóhely jóléti tóval – terület) vagy külön eljárásban elfogadott (Hercegasszony birtok területe) tervezett idegenforgalmi, üdülési, rekreációs célú fejlesztések a természetvédelmi szempontok sérelme nélkül megvalósíthatók.

4.1.1.2. Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (II. NÉS) (2008-2025)

A Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS) a 2008-2025 időszakra határozza meg Magyarország középtávú klímapolitikáját. Három fő cselekvési irányt határoz meg:

- Az energiafelhasználás, ill. az éghajlatváltozásért felelős gázok kibocsátásának csökkentése, növekedésük megelőzése,
- Az éghajlatváltozás hatásai elleni védekezés, a következményekhez való alkalmazkodás,

— Az éghajlatváltozás társadalmi tudatosítása, a klímatudatosság erősítése.

A következőkben II. NÉS azon céljaival összevetve értékeljük a TRE módosítás várható hatásait, melyek a településrendezés tárgykörét érintik.

1. *NÉS cél: Az energiafelhasználás, ill. az éghajlatváltozásért felelős gázok kibocsátásának csökkentése, növekedésük megelőzése*

A terv javaslatokat tartalmaz a településen a megújuló energiaforrások használati lehetőségeire a hagyományos fűtési módokkal szemben. A gazdasági területeken, intézményekben is az energiatakarékos megoldások alkalmazására, a megújuló energiaforrásokból származó energia nagyobb arányú felhasználására kell törekedni.

2. *NÉS cél: Az éghajlatváltozás hatásai elleni védekezés, a következményekhez való alkalmazkodás*

A terv az alternatív energiaforrások alkalmazását szorgalmazza. Az erdőknek, zöldfelületeknek a klímaváltozás hatásai csökkentésében betöltött szerepük segítése érdekében a terv egyrészt megtartja az erőterületeket és zöldterületeket, óvja a vízfelületeket és környezetüket, másrészt javaslatokat fogalmaz meg a település zöldfelületeinek fejlesztésére.

4.1.1.3. Nemzeti Tájstratégia (NTS) (2017-2026)

A Nemzeti Tájstratégiát (NTS) az 1128/2017. (III.20.) Kormányhatározattal fogadták el. Az NTS a tájat az Európai Táj Egyezményben foglaltaknak megfelelően értelmezi. Az NTS egyik alapfeladata a társadalom figyelmének és felelősségérzetének felkeltése, hogy a hazai, illetve a határon átnyúló **tájak védelme, kezelése és tervezése** céljából az érdekeltek helyi, országos és nemzetközi szinten is együttműködjenek.

A stratégia kidolgozása során a települések teljes közigazgatási területét, beleértve a víztesteket is a táj részének tekintjük.

Az első Nemzeti Tájstratégia küldetése az Európa Tanács által az Európai Tájegyezményben¹ rögzített széleskörű feladat-meghatározás és a Tájegyezményben megfogalmazott elvek figyelembevételével az alábbi pontokban foglalható össze:

- Komplex holisztikus látásmód kialakítása és elfogadtatása a táj használatában, illetve a tájhasználatokkal érintettek körében.
- A tájat, mint az élővilág és benne az ember lételemét, a környezetminőség alapvető letéteményesét kell az ágazati politikák megalapozó szemléleti elemévé tenni és nem csak a szakágazati rendszerekben meghatározott kiemelt értékvédelmi szempontok alapján lehatárolt területeket és funkciókat kell védeni, megőrizni.
- Az ok-okozati következményeket feltárva a táj állapotát és a kiváltó hatásokat együtt kell kezelni, rámutatva tájhasználatból adódó felelősségvállalás szükségességére.

A stratégia a következő három *horizontális elvet* tartja szem előtt:

- Természeti erőforrások és kulturális örökség általános védelme
- Bölcs és takarékos területhasználat
- Éghajlatváltozás hatásának mérséklése, alkalmazkodás

Az NTS *átfogó célként* fogalmazza meg **a táji adottságokon alapuló felelős tájhasználatot**.

A stratégia *célrendszere* a következő három fő cél köré csoportosul:

- I. Táji adottságokon alapuló tájhasznosítás megalapozása
- II. Élhető táj — élhető település — bölcs tájhasznosítás
- III. A tájidentitás növelése

¹ CET No.176 European Landscape Convention adopted by the Committee of Ministers of the Council of Europe on 19 July 2000 and opened for signature by its Member States in Florence on 20 October 2000

A településrendezési eszközök készítésénél a II. stratégiai cél, az *Élhető táj — élhető település — bölcs tájhasznosítás* alcéljai értékelhetők. Az alábbiakban az új TRE e célhoz való illeszkedését vizsgáljuk.

1. NTS cél: Kompakt, klímabarát, értékőrző település

Az új TRE jelentősebb új beépítésre szánt terület kijelölést, belterület bővítést nem tartalmaz. A külterületi beépítésre szánt területek indokoltan terjeszkedésének elkerülése érdekében egyes korábban beépítésre szánt területbe sorolt területeket (pl. K-Mü területek) visszasorol beépítésre nem szánt területté. A területfelhasználásban bekövetkező változások illeszkednek a város kialakult településszerkezetébe, kompakt, értékőrző várost eredményezve.

2. NTS cél: Tájba illesztett infrastruktúrák

A TRE a korábbi TRE-hez képest új közúthálózati elemeket, felszín feletti közművezetéseket nem jelöl ki. Kivételt ez alól a Hortobágy-Berettyó-főcsatornán tervezett új gyaloghíd jelent, mely a meglévő híd mellett, annak északi oldalán kap helyet, illeszkedve így a már kialakult úthálózathoz.

3. NTS cél: Tájai adottságokon alapuló termelési funkciók

A külterületi területhasználat és övezeti rendszer a tájhasználati hagyományokon alapul. A terv a táji adottságokhoz igazodva határolja le a mezőgazdasági területeken és az erdőterületeken belüli övezeteket.

4. NTS cél: Tájai adottságokon alapuló rekreációs funkciók

A település kedvező fekvését, táji adottságait kihasználva a közigazgatási területen több helyen található üdülőterületek, a holtágak mentén jellemzően hétvégiházás üdülőterületek alakultak ki, a változó üdülői kör tartózkodására szolgáló üdülőházas üdülőterület csupán 1-1 helyen (Hercegasszony Birtok, Takács-tanya) található. A belterületen korábban kijelölt, rekreációs, szabadidős funkcióra szánt terület az egykori agyagbánya területe, ahol vizes élőhely, bemutatóhely jóléti tóval kialakítása tervezett.

5. NTS cél: Jobban működő szabályozási és védelmi funkciók

A terv tartalmazza a természetvédelmi lehatárolással és egyéb korlátozással érintett területeket, melyek a területhasználati és övezeti rendszer kialakításánál figyelembevételre kerültek. A tájhasználati, környezeti konfliktusok elkerülése érdekében egyes korábban kijelölt beépítésre szánt területek (ahol a jelenlegi és a terv távlatán belüli tervezett használat sem indokolta annak fenntartását) a hatékonyabb védelem biztosítása miatt visszasorolásra kerültek beépítésre nem szánt területbe (g, h, i, sz jelű változások). A fokozottan védett földikútya élőhelyének hatékonyabb védelme miatt a HÉSZ-be új előírások kerültek beépítésre.

A környezeti konfliktusok elkerülése érdekében a szükséges helyeken védelmi elemek (beültetési kötelezettségű terület, kötelező fásítás) kerültek meghatározásra.

4.1.2. Területrendezési tervek környezeti célkitűzéseinek való megfelelés igazolása

A területrendezési-településrendezési tervek tervhierarchiájának legmagasabb szintjén Magyarország- és az egyes kiemelt térségeinek területrendezési terve áll, melyet az Országgyűlés a 2018. évi CXXXIX. törvénnyel (a továbbiakban: Trtv.) hagyott jóvá. A törvény Második része tartalmazza az (új) Országos Területrendezési Tervet (a továbbiakban: OTrT).

Az egyes megyék területrendezési tervei az OTrT figyelembevételével készülnek, megyei közgyűlési rendelettel kerülnek elfogadásra. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés az új OTrT-vel összhangban álló új területrendezési tervét 2020-ban fogadta el – Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 3/2020. (V.13.) rendelete Jász-Nagykun-Szolnok Megye Területrendezési Tervéről.

A településrendezési eszközök kidolgozásánál a területi terveknek való megfelelés vizsgálatra került. Az új TRE „5. A területrendezési tervekkel való összhang igazolása” fejezet részletesen bemutatja, hogy a TRE elhatározásai milyen módon vannak összhangban a Trtv. és MvM rendelet térségi övezetekre, valamint a JNSZM TrT egyedileg meghatározott megyei övezetekre vonatkozó előírásaival.

- Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete
- Ökológiai hálózat puffterületének övezete
- Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete
- Jó termőhelyi adottságú szántók övezete
- Erdők övezete
- Erdőtelepítésre javasolt terület övezete
- Tájképvédelmi terület övezete
- vízminőség-védelmi terület övezete
- Nagyvízi meder övezete

megyei övezetek

- Rendszeresen belvízjárta terület övezete

egyedileg meghatározott megyei övezetek

- Ártéri tájgazdálkodás övezete

A TSKV 3. táblázatában mutatjuk be az egyes övezeteket érintő változással érintett területeket, valamint értékeljük a változásokat, az övezetre meghatározott védelmi célok/előírások teljesülése alapján.

TSKV 3. táblázat

Országos övezetek	Az övezetet érintő változással érintett terület jele	Változás értékelése az övezetre meghatározott célok/előírások teljeülése alapján
Ökológiai hálózat magterületének övezete	19, 23, 25	A területek az erdészeti adatszolgáltatást figyelembe véve mezőgazdasági területből erdőterületbe (Eht jelű vízgazdálkodási célú erdőterületbe) kerülnek besorolásra. Az övezetre vonatkozóan a HÉSZ-tervezet előírja, hogy „az övezetben az árvízvédelem és a vízgazdálkodás, továbbá a környezet- és természetvédelem együttes érdekeivel összhangban levő tájhasználat folytatható”. Pozitív változás.
Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete	sz	Mezőgazdasági üzemi területből visszasorolás tájgazdálkodási mezőgazdasági területbe, a táji adottságot, jelenlegi használatot figyelembe véve. Pozitív változás.
	29	Honvédelmi érdekelttség megszűnése miatt besorolás változás, tájgazdálkodási mezőgazdasági területbe sorolás, a védelmi céloknak és természetbeni állapotnak megfelelően. Pozitív változás.
	30	Megvalósulás alatt álló napelempark területe. A naperőműpark létesítésének lehetősége külön eljárás keretében került megteremtésre. Jelen változás a területnek ún. megújuló energiaforrások hasznosításának céljára szolgáló beépítésre nem szánt különleges területbe (Kb-En) történő átsorolását jelenti, igazodva a közigazgatási területen lévő többi meglévő/tervezett napelempark besorolásához. A korábban még honvédségi területként lehatárolt területnek – a honvédelmi érdekelttség megszűnése miatt is – szükséges az átsorolása. Tekintettel arra, hogy az érintett területen védett növény (réti őszirózsa) fordul elő, a naperőműpark kialakítása a Hortobágyi NP Igazgatóság által meghatározott feltételekkel történik majd, a létesítmények elhelyezésénél figyelembe véve a védett növényegyedek előfordulását. <i>A tervelőzmények miatt szükségszerű változás. A védelmi célkitűzés elérése érdekében a HNPI által szabott feltételek betartására fokozott figyelmet kell fordítani a megvalósításnál.</i>
	Vt-4 építési övezet	Földikutyák aktív élőhelyeként számon tartott terület. Változás az építési övezetben megengedett beépítési % csökkentése és a minimális zöldfelületi arány növelése, a funkció megtartása mellett.

		Pozitív változás. Javasolt a területhasználati besorolás, a tervezett funkció tovább gondolása, a védelem céljaival összhangban álló hasznosítás érdekében.
Ökológiai hálózat pufferterületének övezete	-	
Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete	-	
Jó termőhelyi adottságú szántók övezete	-	
Erdők övezete	3, 9, 19, 23, 25, 26, 27	Erdészeti adatszolgáltatás szerinti pontosítás, mezőgazdasági területből erdőterületbe sorolás, pozitív változás.
Erdőtelepítésre javasolt terület övezete	w	Mezőgazdasági üzemi területből erdőterületbe sorolás, az erdészeti adatszolgáltatásnak megfelelően, pozitív változás.
Tájékvédelmi terület övezete	g, h egy része, i, l	Korábban beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi területbe sorolt területek átsorolása beépítésre nem szánt különleges mezőgazdasági üzemi területbe vagy mezőgazdasági területbe. Pozitív változás.
	14	Az erdészeti adatszolgáltatás figyelembevételével, tulajdonosi kérésnek megfelelően erdőterületből mezőgazdasági területbe történő átsorolás. Semleges változás.
	15, 22, 24	Tényleges használatnak megfelelő besorolás (gázkút, vízműterületek). Kényszerű változás (semleges).
	19, 23, 25	Védelmi erdő besorolás, természetbeni állapotnak megfelelően, pozitív változás.
Vízminőség-védelmi terület övezete	I, III, IV	Beépítésre szánt területbe sorolás beépítésre nem szánt területből, teljes közművesítettség előírásával, fokozott odafigyelést igénylő változás.
	II, D, E,	Tényleges használatnak megfelelő besorolás, semleges változás.
	BA, BB, BC	Funkcióváltozás, a közmű feltételek nem változnak, semleges változás.
	h, i, j, k, p egy része, t, u, v, w, Bb, Bc,	Beépítésre szánt területből visszasorolás beépítésre nem szánt területbe, pozitív változás.
	1, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 23 egy része, 25, 26, 27, 28, 29, 30	Beépítésre nem szánt területek tényleges használatnak megfelelő besorolása, pozitív változás.
Nagyvízi meder övezete	19, 23, 25	Erdőterületbe sorolás mezőgazdasági területből az erdészeti adatszolgáltatásnak megfelelően, pozitív változás.
Megyei övezetek		
Rendszeresen belvízjárta terület övezete	l, m, n, o	Beépítésre szánt területből visszasorolás beépítésre nem szánt területbe, pozitív változás.
Egyedileg meghatározott övezetek		
Ártéri tájgazdálkodás övezete	19, 23, 25	Erdőterületbe sorolás mezőgazdasági területből az erdészeti adatszolgáltatásnak megfelelően, pozitív változás.
	VII, 22, 24	Tényleges használatnak megfelelő besorolás, semleges változás.

4.2.A TRE MÓDOSÍTÁS RÉSZLETES ÉRTÉKELÉSE, A TRE MÓDOSÍTÁS MEGVALÓSULÁSA ESETÉN A KÖRNYEZETI KÖVETKEZMÉNYEK FELTÁRÁSA, ÉRTÉKELÉSE

4.2.1. Környezeti elemekre és rendszereikre gyakorolt hatások

4.2.1.1.1. Levegőre

A Mezőtúr új TRE megvalósítása esetén a település levegőminőségére gyakorolt várható hatások az alábbiakban összegezhetők:

A 3.1. fejezetben bemutatásra kerültek a település levegőminőségét meghatározó főbb tényezők. Ezek alapján jelenleg a légszennyezőanyag-terheltségért nagyobb arányban a **közlekedés** és a háztartási tüzelés, kisebb mértékben az ipari termelés a felelősek. A 46. sz. főút északi elkerülő szakaszának megépülésével és a kerékpáros, gyalogos kapcsolatok további erősítésével a közlekedésből származó levegőterhelés mérséklődni fog, ám jelentős változás a város levegőminőségében nem várható, a sugaras közlekedési hálózatból, a város térségi szerepéből adódóan. A közlekedés légszennyező hatásának mérséklésére az érintett szerkezeti jelentőségű települési utak menti zöldfelület-fejlesztés, a hiányzó szakaszokon a fásítás jelenthet megoldást, melyre a terv a Zöldfelületek fejlesztése c. munkarészben tesz javaslatot.

Kedvező módon a nagyobb kiterjedésű **gazdasági területek** összefüggő területet alkotva a város peremén található, a közlekedés-fejlesztési elemek megépülésével a belterület terhelése nélkül megközelíthetők. Új gazdasági terület, egyéb jelentősebb levegőterheléssel járó fejlesztési terület nem került kijelölésre az új TRE-ben. A gazdasági területek, a vegyes területek, az üdülőházas üdülőterületek, valamint egyes beépítésre szánt különleges területek esetében a biológiailag inaktív felületek ellensúlyozása miatt a HÉSZ a zöldfelülettel borított területek felén háromszintű növényzet alkalmazását írja elő.

A területhasználat változások közül levegő minőség tekintetében pozitív tervi módosítások a korábban kijelölt beépítésre szánt területek egy részének visszaminősítése beépítésre nem szánt területté.

A terv az alternatív energiaforrások alkalmazását szorgalmazza. A hatályos TRE elfogadása óta naperómű kialakítására több hely is kijelölésre került, melyek beépítésre kerültek a tervbe. A terv közművesítési alátámasztó munkarésze javaslatokat tartalmaz a településen a megújuló energiaforrások használati lehetőségeire a hagyományos **fűtési módokkal** szemben. Az erdőknek, zöldfelületeknek a klímaváltozás hatásai csökkentésében betöltött szerepük segítése érdekében a terv egyrészt megtartja az erőterületeket és zöldterületeket, óvja a vízfelületeket és környezetüket, másrészt javaslatokat fogalmaz meg a település zöldfelületeinek fejlesztésére.

4.2.1.1.2. A talajra, a felszín alatti és a felszíni vizekre

A 3.2. fejezetben, illetve a megalapozó dokumentációban részletesen bemutatásra került a település talaj-, felszín alatti és felszíni vizeinek állapota.

Az új településrendezési terv a hatályoshoz képest kevés olyan változást tartalmaz, mely termőföld kivonásával jár, viszont több olyan változás is van, melyek eredményeképpen jelentősebb kiterjedésű termőterületek, köztük átlagosnál jobb minőségű termőterületek maradhatnak művelés alatt.

Termőföld kivonásával járó új tervi elemek a IV, V és BB jelű változással (tervezett K-Mű területek), valamint BII jelű változással (tervezett lakóterület közterület-szabályozással összefüggésben) érintett területek. Közülük az **V. jelű változással érintett terület egy része települési viszonylatban átlagosnál jobb minőségű termőföldként (szántó3) nyilvántartott**, a BII változással és a BB változással érintett terület egy része is átlagosnál jobb minőségű termőföld, azonban ezeket a területeket már a korábbi (hatályos) terv is más célú hasznosításra tervezte (az előbbi közterületként kiszabályozott, az utóbbi a temető bővítési területeként lehatárolt).

A termőfölddel való takarékos gazdálkodást szolgálja, hogy azok a korábban beépítésre szánt területbe sorolt területek, melyeken sem a jelenlegi, sem a terv távlatán belüli tervezett használat nem indokolja

a beépítésre szánt területbe sorolást, visszasorolásra kerülnek a használatuk szerinti – jellemzően mezőgazdasági vagy erdő – területbe (b, c, f, h, l, n, p, r, s, sz, t, w, x, 29 jelű változások). Közülük a b, c, p, r, s, sz, w, x jelű változások által érintett terület települési viszonylatban átlagosnál jobb minőségű.

A **felszíni és felszín alatti vizek** védelmének szempontját a terv figyelembe vette a környezeti és közmű feltételek meghatározásánál. A HÉSZ előírásokat tartalmaz a megfelelő szennyvíz- és hulladékkezelésre a felszíni és felszín alatti vizek szennyeződésének elkerülése érdekében.

4.2.1.1.3. Élővilágra, természeti rendszerekre, biológiai sokféleségre

A város közigazgatási területén számos természetvédelmi szempontból értékes terület található. A természetvédelmi lehatárolások jellemzően a vízfolyásokhoz, holtágakhoz és a fennmaradt gyepterületekhez kapcsolódnak. A közigazgatási területen található táji, természetvédelmi lehatárolásokat a 3.4. fejezet részletesen bemutatja.

A természetvédelmi lehatárolással érintett területek az új adatszolgáltatás alapján a TRE-ben pontosításra kerültek. A külterületre meghatározott településszerkezet és övezeti rendszer a tájszerkezet és a tájjelleg védelmét szolgálja, igazodik a védendő természeti és táji értékek védelmi követelményeivel: az érintett erdőterületek védelmi erdőterületbe, a mezőgazdasági területek tájgazdálkodási mezőgazdasági területbe kerültek besorolásra.

A táji, természeti értékek veszélyeztetésével, élővilág megszűnésével járó fejlesztési terület nem került újonnan kijelölésre. Vannak módosítások, melyek szükségszerűek a területek funkcionak megfelelő besorolása miatt (pl. 24, 15 jelű változások), illetve a külön eljárásban lefolytatott módosítás átvezetése miatt (30 jelű változás). A 30. jelű változással jelölt területen naperóműpark kialakítása tervezett, a létesítés feltételeit külön eljárás keretében történt HÉSZ módosítás már megteremtette. Tekintettel arra, hogy az érintett terület védett növény (réti őszirozsa) előfordulási helye, a naperómű kialakítása a HNP Igazgatóság által szabott feltételekkel történhet, melyre a megvalósítás során kiemelt figyelmet kell fordítani.

Új elemként került a tervbe a fokozottan védett földikutya aktív vagy potenciális élőhelyeként nyilvántartott terület lehatárolása, mely a belterület beépített, illetve beépítésre szánt területeinek egy jelentős részét is érinti. A HNP Igazgatóság által meghatározott feltételek a HÉSZ-be beépítésre kerültek, melyek az érintett területeken létesítmények elhelyezésénél érvényesítendőek.

A földikutya aktív élőhelyeként nyilvántartott területeket a BC jelű területfelhasználási változás (Lke-2 építési övezetbe sorolás a jelenlegi Lf-1 helyett), valamint a Vt-4 építési övezet szabályozási előírásainak változása érinti. A lakóterület funkcióváltása a terület kis méretéből és a beépítési paraméterek nem jelentős különbségéből adódóan jelentősebb hatással várhatóan nem lesz a földikutya élőhelyére. A **Vt-4 építési övezetben** (hrsz.: 2187/1) kedvező változás a beépítési % csökkentése és a zöldfelületi % növelése, ugyanakkor átgondolásra **javasolt az ökológiai folyosóként is nyilvántartott terület tervezett hasznosítása, a természetvédelmi célokat jobban szolgáló területhasználat meghatározása a területre.**

A földikutya további potenciális élőhelyeként lehatárolt területeket érinti továbbá a BA jelű változás (Gksz-1 építési övezetbe sorolás a jelenlegi Gp-1 helyett), a BD jelű változás (Gksz-3 építési övezetbe sorolás, a jelenlegi Lke-2 helyett), a BE és II. jelű változások (meglévő közműlétesítmények – gázátadó, víztorony különleges közmű területbe sorolása), a Ba, Bb és Bc jelű változások (zöldterületbe sorolás a jelenlegi beépítésre szánt területi besorolás – K-temető, Lk, illetve Lke építési övezetek - helyett).

Fenti változások közül **a gazdasági területek funkcióváltása (BA jelű változással érintett terület) (a vonatkozó beépítési paraméterek ismeretében) a beépítés intenzitásának növekedését eredményezheti, amely kedvezőtlenül hathat a védett állat élőhelyére,** ugyanakkor a HÉSZ-be beépített feltételek itt is érvényesíthetők/érvényesítendőek. A többi változás a terület kis mérete, jelenlegi használat szerinti (tényleges változást nem jelentő) besorolása vagy a változás iránya (beépítésre szánt területből beépítésre nem szánt terület) miatt kedvezőtlen hatást nem jelent.

4.2.1.2. Tájra, táj- és településképre

A JNSZM TrT-ben a tájképvédelmi szempontból értékes, védendő területek a „Tájképvédelmi terület” övezetébe tartoznak. Mezőtúr közigazgatási területén a vízfolyások és holtágaik által átszótt területek, valamint a kiterjedt gyepterületek tartoznak a tájképvédelmi terület övezetbe.

Az MVM rendelet előírásai szerint a „tájképvédelmi övezet” területén „a tájképi egység, a hagyományos tájhasználat fennmaradása, valamint a tájba illesztés biztosításának” nevesített eszközei:

- a TRE-ben a területfelhasználás és a HÉSZ egyedi szabályai,
- településképi rendelet.

A vonatkozó jogszabályok meghatározzák, hogy mi szabályozható a HÉSZ-ben és mi a TKR-ben.

Az új HÉSZ a III. fejezetében tartalmaz tájképvédelemre vonatkozó előírásokat:

- szélerőmű, naperőmű – kivéve a korábban már arra kijelölt területeket - nem helyezhető el, a saját energiaszükséglet kielégítését szolgáló, háztartási méretű kiserőművek kivételével,
- bányászati tevékenységet a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet folytatni,
- a közlekedési, elektronikus hírközlési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell megvalósítani.

Az új településrendezési eszközök az értékes táji környezetnek, tájképvédelmi szempontból értékes területek jellegének a megóvását szem előtt tartják, a védendő táji, településképi elemeket a terv lehatárolja, a területfelhasználás rendje úgy lett kialakítva, hogy az a táji értékek megőrzését biztosítsa.

A tájképvédelmi érdekekkel nem összeegyeztethető területfelhasználás újonnan a tájképvédelmi övezettel érintett területen nem került kijelölésre. A változások egy része a tényleges használat szerinti besorolást célozza. Egyes tervi elemek (g, h, i, l jellel jelölt változások) a táji-, természeti értékek figyelembevételére miatt kevésbé intenzív területfelhasználásba kerültek besorolásra, mely pozitív változás a tájra nézve, a tájjelleg védelmét szolgálja.

Tájképvédelmi szempontból kifogásolható területhasználat a naperőmű kialakítására szolgáló ún. beépítésre nem szánt különleges megújuló energiaforrások hasznosításának céljára szolgáló terület kijelölés tájképvédelmi övezeten (30 jelű változás), mely jóváhagyott terv alapján került beépítésre az új TRE-be. Szerencsés módon a művi létesítmény látványa a tájban nem jelenik meg hangsúlyos elemként, a Sugár út északi oldalán meglévő növényzet takarása miatt.

4.2.1.2.1. Épített örökség védelmére

Mezőtúron számos épített örökségi érték található. Az új településrendezési terv az épített örökségi elemeket számba veszi, az örökségvédelmi lehatárolásokat a hatályos tervhez képest pontosítja, aktualizálja, az időközben elfogadott TKR-nek megfelelően. A TAK lehatárolta a belterületen a településképi szempontból eltérő karakterű településrészeket, a TKR pedig rögzítette a településképi szempontból meghatározó területeket, valamint a területi védelem és egyedi védelem alá tartozó területeket, értékeket.

A központi belterületen, ahol a területi védelemmel lehatárolt területek és az örökségvédelmi értékek nagy része található, nem hoz változást az új terv, így a település védett szerkezetére, utcaképeire nincs hatással a terv. Az országosan védett elemek közül a Nagyboldogasszony templom műemléki környezetét érinti a Bg és B3 jelű változás, a Bolváry-kúria műemléki környezetét a Bf jelű változás. Ezekben a területeken a módosítás a területek jelenlegi használatnak megfelelő zöldterületbe sorolását célozza, mely értékvédelmi szempontból kedvező. A szintén műemléki védelem alatt álló vasútállomási épületek műemléki környezetébe tartozó 1230/13 hrsz-ú telek az eddigi Lk besorolásból Lke besorolásba kerül (BF jelű változás), mely tényleges változást nem jelent a terület és épület jellegét tekintve. A külterületi épített örökségi értékeket változás nem érinti.

A település közigazgatási területén nyilvántartott vagy nyilvántartásba vétel alatt álló régészeti lelőhelyek közül többet is érint változtatási szándék, melyek többnyire a kevésbé intenzív területhasználat irányába mutatnak. Új beépítésre szánt területként csak a VII. jelű változással érintett

terület jelenik meg, ahol meglévő közműlétesítmény (gyűjtőállomás) indokolja a területfelhasználási besorolás megváltozását.

4.2.1.1. Klímára

Az erdőknek, zöldfelületeknek a klímaváltozás hatásai csökkentésében betöltött szerepük segítése érdekében a terv egyrészt megtartja az erőterületeket és zöldterületeket, másrészt javaslatokat fogalmaz meg a település zöldfelületeinek fejlesztésére.

A kedvező mikro- és mezoklíma megtartását/kialakulását támogatja a vízfolyások és az azokat kísérő növényzav védelmét célzó területfelhasználási rend.

A terv az alternatív energiaforrások alkalmazását szorgalmazza.

A klímaváltozás hatásai elleni védekezés szempontjából kedvezőtlen változást a terv nem tartalmaz. A biológiailag aktív felületek védelme érdekében kedvező, hogy azok a korábban kijelölt beépítésre szánt területek, melyeken sem a jelenlegi, sem a terv távlatában nem indokolt a beépítésre szánt jelleg megtartása, a terv visszasorolja beépítésre nem szánt területté (pl. egyes beépítésre szánt különleges mezőgazdasági üzemi területek visszasorolása mezőgazdasági területbe, vagy alacsony beépítési intenzitásuk megtartása végett beépítésre nem szánt különleges mezőgazdasági üzemi területbe).

4.2.1.1. Lakosságra, emberek egészségi állapotára

Az új településrendezési eszközök a település értékeinek védelmét szem előtt tartják mind környezeti, mind természetvédelmi, mind táji, mind örökségvédelmi szempontból. A területfelhasználás rendje, a beépítés jellege és intenzitása egy kedvező, egészséges, kellemes lakókörnyezet biztosítására irányulnak, mely a lakóközösség komfortját, harmóniáját szolgálja.

Az egészséges lakókörnyezet kialakulását, megőrzését szolgálja a zöldfelületi elemek - az erdők, fasorok, zöldterületek védelme. A zöldterületek hatékonyabb védelmét biztosítja, hogy a korábban más területfelhasználásba sorolt zöldterületi jelleggel bíró területek átsorolásra kerülnek zöldterületbe, ahol pedig ez nem lehetséges, ott zöldterületi funkcióval rendelkező közlekedési területként vagy a más területfelhasználási besorolás fenntartása mellett zöldterületi kiegészítő használatként (pl. templomok közhasználatú zöldfelülete) kerültek szabályozásra. Az új TRE-ben új zöldterületek is lehatárolásra kerültek: a temető déli részén, a strand vonzásában (Ba jelű változás), a Földvári úti lakótelepen (Bb jelű változás), valamint a Földvári úttól délre, a Szigony utca – Balassa Bálint u. közrefogásában (Bd jelű változás). A kijelölt zöldterületek a pihenés, sportolás, játék, mellett a kedvező, egészséges mikroklíma kialakításával szolgálják a lakosság jól-létét.

Szintén az egészséges lakókörnyezet megtartását segíti, hogy a HÉSZ jelentős zavaró hatású gazdasági tevékenységet nem engedélyez a településen. A közlekedési útvonalak tervezett elemei – 46 sz. főút elkerülő szakasza, gyaloghíd, kerékpáros útvonalak fejlesztése, bővítése – is az élkendő, egészséges lakókörnyezet megteremtését támogatják.

A beépítési lehetőségek kihasználásával ugyan nőhet a levegő terhelése, a keletkező szennyvíz, valamint a hulladékok mennyisége. A vonatkozó környezeti és közmű feltételek betartása esetén azonban a tervezett fejlesztések megvalósulása a környezetre káros hatást nem gyakorolhat. A fejlesztésre, vagy funkcióváltásra javasolt beépítésre szánt területeken a teljes közműellátás biztosítása megoldható, a területek bekapcsolhatók a szervezett hulladékelszállítási rendszerbe.

Az emberi egészséget, lakókörnyezetet kedvezőtlenül befolyásoló elemet nem tartalmaz a terv.

4.2.2. Közvetett hatások, környezeti konfliktusok

A tervezett változtatások a már kialakult településszerkezetbe illeszkednek, összhangban állnak a magasabb rendű területrendezési tervek területfejlesztési elképzeléseivel.

Az új TRE jelentősebb fejlesztési területet, újabb területfoglalással járó lakó- vagy gazdasági terület kijelölést nem tartalmaz, az optimális területfelhasználás, a természeti erőforrásokkal való takarékos gazdálkodás jellemzi.

Kedvező, hogy a korábban kijelölt beépítésre szánt területeket felülvizsgálta a terv, azok a területek melyek jelenlegi használata és a terv távlatában várható hasznosítása nem indokolja a beépítésre szánt terület kijelölést, visszaszorulásra kerültek beépítésre nem szánt területbe.

A tervezett módosítások nem gyengítik a helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományokat. A Mezőtúr számára jelentős megélhetési forrást jelentő mezőgazdaság fenntartható használatát a működő mezőgazdasági üzemi területek, majorok fenntartásával, fejlesztési lehetőségeik biztosításával, a tanyák szabályozásával biztosítja.

A gyalogos-kerékpáros közlekedési kapcsolatok fejlesztése a környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód elősegítését szolgálják.

4.3.A KÖRNYEZETI KÖVETKEZMÉNYEK ALAPJÁN A TERV ÉRTÉKELÉSE, A TERVI ELEMELK RÉSZLETES ÉRTÉKELÉSÉBŐL LEVONT KÖVETKEZTETÉSEK

Jelen fejezetben az eddigi fejezetek alapján összefoglalva értékeljük az új TRE környezetre jelentősebb hatást gyakorló tervi elemeit, valamint e módosítások megvalósítása esetén várható környezetet érő hatásokat (környezeti elemekre, rendszerekre, Natura 2000 területekre, emberi egészségre, társadalmi-gazdasági helyzetre gyakorolt hatások). A környezetre hatást gyakorló tervi elemeket a hatályos tervi állapothoz viszonyítva értékeljük, egyes fejlesztéseknél azonban - ahol az indokoltnak látszott - zárójelben feltüntettük a terület jelenlegi (természetbeni) állapotához viszonyított várható környezeti hatásokat is.

Jelmagyarázat:

- ++ Erős kapcsolat, hozzájárul a környezeti elem védelméhez
- + Csak részben járul hozzá a környezeti elem védelméhez
- 0 Semleges, jelentősebb környezeti hatást nem okoz
- Negatív hatást gyakorol a környezeti elemre
- ! Bizonytalan megítélésű, vagy további intézkedést/intézkedés betartását igényli
- NÉ nem érinti

TSKV 4. táblázat

A környezetre jelentősebb hatást gyakorló tervi elemek	Levegőre	Földre	Vízre	Élővilágra, természeti rendszerekre	Natura 2000 területek állapotára	Klímára	Épített örökségre	Települési környezetre	Emberekre	Összegzés
Új beépítésre szánt területek										
K-Mű terület bővítése (IV)	—	—	0	0	NÉ	0	NÉ	0	0	A létesítmény/kapacitás bővítés a táj/környezet terhelését kismértékben növeli, de meglévő létesítményhez kapcsolódik és védett, sérülékeny területet nem érint.
K-Mű területbe sorolás Mk helyett (V)	—	—	!	—	NÉ	—	NÉ	—	!	A mezőgazdasági üzemi létesítmény megjelenése a kertés övezetben környezeti konfliktus forrása lehet, a hagyományos tájhasználat fennmaradását gyengíti, az V. jelű terület esetében részben átlagnál jobb minőségű termőföld
K-Mű területbe sorolás Mk helyett (VI)	—	—	!	—	NÉ	—	NÉ	—	!	

A környezetre jelentősebb hatást gyakorló tervi elemek	Levegőre	Földre	Vízre	Élővilágra, természeti rendszerekre	Natura 2000 területek állapotára	Klimára	Épített örökségre	Települési környezetre	Emberekre	Összegzés
										kivonásával jár. A szennyvízkezelés fokozott odafigyelést igényel.
Funkcióváltással érintett beépítésre szánt területek										
K-Műl ép. övezetbe sorolás K-Mű helyett (A, G)	0	0	!	—	NÉ	0	NÉ	0	+	Meglévő hasznosítás, meglévő övezethez való igazítás, a szennyvízkezelés fokozott odafigyelést igényel.
Gksz-1 ép. övezetbe sorolás Gip-1 helyett (BA)	0	0	0	!	NÉ	—	NÉ	0	0	Beépítési intenzitás növekedést jelent már kialakult gazdasági területen. A létesítmény/kapacitás bővítés a táj/környezet terhelését kismértékben növeli, a biológiailag aktív felületek további csökkenésével jár, a földikutya élőhelyére negatívan hathat.
K-Mű területbe sorolás K-3 (temető) területből (BB)	— /0	0 /—	!	0	NÉ	—/0	NÉ	0	0	A jelenlegi besoroláshoz képest (zöldfelületi intézmény helyett mezőgazdasági üzemi tevékenység) a környezeti hatás kedvezőtlen, ugyanakkor meglévő létesítmény fejlesztését jelenti.
Lke-2 ép. övezetbe sorolás Lf-1 helyett (BC)	0	0	0	!	NÉ	0	NÉ	0	+	Az érintett terület kis mérete és a beépítési paraméterekben lévő kis különbség miatt jelentős változást nem jelent, a hatás semleges.
Gksz-3 ép. övezetbe sorolás Lke-2 helyett (BD)	0	0	0	!	NÉ	0	NÉ	0	!	Az érintett terület kis mérete miatt jelentős környezeti hatást nem okoz. A környezeti konfliktusok elkerülése miatt a lakóterület és sportterület felé zöld sáv kialakítása javasolt.
Gá-1 ép. övezetbe sorolás Gksz-1 helyett (BI)	0	0	0	0	NÉ	0	NÉ	0	0	Nagyobb üzemek, telephelyek kialakítására nyújt lehetőséget, nagyobb építménymagassággal. A város peremén, meglévő és tervezett jó közlekedési kapcsolatai révén nem lép fel zavaró hatás a lakókörnyezetben.

A környezetre jelentősebb hatást gyakorló tervi elemek	Levegőre	Földre	Vízre	Élővilágra, természeti rendszerekre	Natura 2000 területek állapotára	Klímára	Épített örökségre	Települési környezetre	Emberekre	Összegzés
Megvalósulás alatt álló új napelempark Kb-En területbe sorolása K-ho helyett	0	—	0	—!	NÉ	+	NÉ	0	0	Elfogadott terv alapján tervezett használatnak megfelelő besorolás. A HNPI által meghatározott feltételek figyelembevételével a megvalósítás, üzemeltetés során.
Beépítésre szánt területek kevésbé intenzív használata/visszasorolása beépítésre nem szánt területbe										
Kb-Mü besorolás K-Mü helyett (a, g, i, j, o, u, v)	+	+	+	+	NÉ	+	NÉ	0	0	A kevésbé intenzív használat fenntartása a tájhasználati hagyományokhoz igazodik, kisebb környezetterhelést jelent.
K-Mü, G területek visszasorolása mezőgazdasági területbe, erdőterületbe (b, c, f, h, k, l, m, n, p, r, s, sz, t, w, x)	+	++	+	++	NÉ	++	NÉ	+	0	A terv távlatában beépítésre szánt területként nem használt területek visszasorolása kedvező táj- és településszerkezeti, valamint föld- és klímavédelmi szempontból.
Új zöldterületek kijelölése										
Zkk területbe sorolás Kb-T helyett (Ba)	0	0	0	0	NÉ	0	NÉ	+	+	A strand vonzaskörzetében új rekreációs lehetőség, pozitív változás.
Zkk területbe sorolás Lk-1 helyett (Bb)	+	+	+	++	NÉ	0	NÉ	++	++	Elsősorban a lakótelep lakóközössége számára nyújt rekreációs lehetőséget, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodást, a kedvező lakókörnyezet megteremtését is szolgálja.
Zkk területbe sorolás Lke-1 helyett (Bc)	+	++	!	+	NÉ	++	NÉ	+	+	A vizenyős terület zöldterületbe sorolása és adottságainak figyelembevétele a zöldterület kialakítása során kedvező mind a lakókörnyezet, mind az élővilág, mind a klímavédelem szempontjából.
Tervezett gyaloghíd a Hortobágy-Berettyó-főcsatornán	0	0	0	0	NÉ	0	NÉ	+!	++	A gyalogos kapcsolatok erősítését, s ezáltal a környezetbarát közlekedési módok elterjedését szolgálja.

4.3.1. Azon környezeti jellemzők, környezeti rendszerek azonosítása, amelyekre jelentős hatással vannak a tervi elemek

Az új településrendezési eszközökben megfogalmazott változtatási szándékok a terv elhatározásainak megvalósulása esetén jelentős mértékben nem módosítják a város környezeti állapotát a hatályos tervhez képest.

Kisebb negatív változás a környezeti elemek és rendszereik tekintetében a levegőt, földet és a klímát éri újabb területek beépítésre szánt területbe vonása és beépítése következtében. Ezt bőven ellensúlyozzák a tervben szereplő visszaminősítések, így összességében nézve nem kell egyik környezeti elem tekintetében sem negatív hatással számolni a hatályos tervben foglaltakhoz képest. Az élővilágra, természeti rendszerekre, épített örökségre a változások jellemzően nincsenek negatív hatással, mert értékes, védett vagy védelemre érdemes területet, értéket nem érintenek. Kivételt ez alól a földkútya élőhelyeként számon tartott területek jelentenek, melyek esetében kiemelt figyelmet kell fordítani az érintett területek természetvédelmi célokkal összehangolt használatára, az illetékes nemzeti park igazgatóság által meghatározott feltételek betartására. A vizekre, épített környezetre, tájképre gyakorolt negatív hatások a vonatkozó környezeti, közmű- táj- és településképi feltételek betartása esetén kiküszöbölhetők.

4.3.2. Azon fejlesztések, tervi elemek azonosítása, amelyek környezeti szempontból negatív hatást gyakorolnak, és annak csökkentése valamilyen intézkedést igényel

Az új TRE elhatározásai közül

pozitív változásként tekinthetünk

- a beépítésre szánt különleges mezőgazdasági üzemi területek felülvizsgálatára, egyes K-Mű területeknek beépítésre nem szánt területté történő visszasorolására, vagy kevésbé intenzív beépítést biztosító szabályozásának kialakítására
- a természetvédelmi lehatárolások pontosítására és a területfelhasználás rendjének a védelem igényeihez való igazítására
- a zöldterületek növelésére
- a területfelhasználás pontosítására, a tényleges használatot tükröző, illetve az adatszolgáltatások szerinti besorolásokra

kedvezőtlen tervi elemek:

- a kertes területen igényként mutató mezőgazdasági üzemi tevékenységek számára területek biztosítása, köztük települési viszonylatban átlagosnál jobb termőföldet is igénybe véve

érzékenysége okán fokozott odafigyelést/további intézkedést igénylő tervi elemek:

- a földkútya élőhelyeként nyilvántartott, még be nem épült területek használata,
- a teljes közművel el nem látható területeken, a külterületi beépítésre szánt területeken a szennyvízkezelés megfelelő biztosítása,
- a lakóterületekkel közvetlenül határos gazdasági területeknek a funkcionális elválasztása, a környezeti/területhasználati konfliktusok elkerülése érdekében,
- a zöldterületek kialakításánál a területek adottságainak – különösen a vizenyős területeken - figyelembevétele

5. A HATÁSOK ELKERÜLÉSÉRE VAGY CSÖKKENTÉSÉRE VONATKOZÓ, A TERVBEN SZEREPLŐ INTÉZKEDÉSEK HATÉKONYSÁGÁNAK ÉRTÉKELÉSE, JAVASLATOK EGYÉB SZÜKSÉGES INTÉZKEDÉSEKRE

A tervben foglalt javaslatok, az építés feltételeként meghatározott szabályok a negatív környezeti hatások csökkentését célozzák, segítenek abban, hogy jelentős közvetlen, vagy közvetett negatív környezeti hatás, környezetkárosodás ne következzen be. A vonatkozó jogszabályok és a HÉSZ

előírásainak betartása, a terv alátámasztó munkarészeiben megfogalmazásra kerülő, a környezetminőség megőrzését, javítását célzó javaslatok, feltételek figyelembevétele esetén a terv megvalósulása a környezetminőség jelentős romlásához, a környezeti elemek jelentős károsodásához nem vezethet.

Ezek közül az alábbiak emelendők ki:

- szigorú közműfeltételek meghatározása a beépítésre szánt területeken, hogy szennyvizek a talajba és a felszíni és felszín alatti vizekbe ne kerüljenek;
- épületek, építmények elhelyezése esetén a táji, természeti értékek megőrzésének biztosítása, új építmények a természeti értékek károsítása, sérelme nélkül, a természetvédelmi célokkal összhangban létesíthetők a természetvédelmi, tájvédelmi szempontból értékes területeken;
- a zöldfelületek mennyiségi és minőségi fejlesztését biztosító szabályok (minimális zöldfelületi arány, többszintű növényzet arányának meghatározása a vegyes, gazdasági és mezőgazdasági üzemi terület építési övezeteiben, útmenti fásításra vonatkozó szabályok, a gazdasági területek telekhatára mentén előírt kötelező növénytelepítés stb.);
- a HÉSZ-ben sajnos nem előírható, de a TRE Alátámasztó javaslatai felhívják a figyelmet a zöldfelületek „szakszerű kialakításának” fontosságára. Egyes zöldfelületi elemek (pl. új kialakítású zöldterületek) javaslatot tesz a kerttervezés során tájépítész szakember bevonására annak érdekében, hogy a terület adottságaihoz legjobban illeszkedő növényzet kerülhessen telepítésre.

A környezeti értékelés megelőző fejezeteiben feltárt negatív környezeti hatások alapján **kifogásolható** a kertes mezőgazdasági területen belül az üzemi méretű gazdasági tevékenység megjelenése. Tekintettel a tulajdonosi kérésre és a már részben megvalósult tevékenységre, **megfontolásra javasoljuk** a változtatással érintett területen legalább a települési viszonylatban átlagosnál jobb minőségű termőföld M_k területben tartását.

A környezeti értékelés során kirajzolódtak azon tervi elemek, melyek környezetre gyakorolt negatív hatása **további, a tervbe beépítendő elemmel** mérsékelhető, illetve kiküszöbölhető. A szakági tervezői javaslatok, valamint a környezet védelméért felelős szervek javaslatai beépültek a tervbe, különösen az alábbiak említhetők:

- a természetvédelmi lehatárolások ismeretében a területfelhasználás rendjének a természet- és tájvédelem igényeihez való jobb igazítása, egyes korábban kijelölt fejlesztési területek visszaszorolása beépítésre nem szánt területbe (pl. mezőgazdasági üzemi területek felülvizsgálata, egy részének visszaszorolása mezőgazdasági területbe, egy részén kevésbé intenzív beépítések kialakításának szabályozása);
- további védelmi zöldfelületi elemek (kötelezően megtartandó zöldfelületek, kötelező fásítás előírása) beépítése a szabályozási tervbe, a területhasználati, környezeti konfliktusok elkerülése érdekében; pl. a BD jelű változással érintett területen a környezeti/területhasználati konfliktusok elkerülése érdekében a lakóterület felé kötelező beültetés meghatározása;
- a földikutya élőhelyeként nyilvántartott terület lehatárolása a tervben és a HNPI által szabott feltételek beépítése a HÉSZ-be; a Vt-4 övezet beépítési paramétereinek módosítása a kevésbé intenzív használat biztosítása érdekében;
- a várostól nyugatra – ökológiai folyosó területén - létesítendő napelempark megvalósítása során a területen fellelhető védett növények védelme érdekében a HNPI által meghatározott természetvédelmi feltételek betartása;
- a teljes közművel el nem látható területeken, a külterületi beépítésre szánt területeken a szennyvízkezelés megfelelő biztosítása (átmeneti szabályok beépítése a HÉSZ-be);
- a zöldterületi funkciójú területek, jelentősebb városi zöldfelületek hatékonyabb védelmének biztosítása miatt a zöldterületek védelmét szolgáló területhasználat, szabályozás meghatározása.

A hatékonyabb védelem érdekében **további intézkedésként** javasolt:

- a földikutya élőhelyeként nyilvántartott, még be nem épült önkormányzati területnek, a Vt-4 építési övezeti besorolása helyett más, a természetvédelmi célokat jobban szolgáló területhasználati besorolása (pl. beépítésre nem szánt különleges idegenforgalmi/bemutatóhely);

- a Gksz építési övezeteiben a telekhatár menti növénytelepítés kötelezővé tétele a Gip és a Gá előírásaihoz hasonlóan, illetve a lakóterületekkel közvetlenül határos gazdasági területeknek a funkcionális elválasztása zöld sávval, a környezeti konfliktusok elkerülése érdekében.

6. JAVASLAT OLYAN KÖRNYEZETI SZEMPONTÚ INTÉZKEDÉSEKRE, SZEMPONTOKRA, MELYEKET A TERV ÁLTAL BEFOLYÁSOLT MÁΣ TERVBEN FIGYELEMBE KELL VENNİ

További intézkedések, amelyek nem a településrendezési eszközök során, hanem a létesítmények megvalósítása, illetve üzemeltetése során érvényesíthetők a környezetterhelések minimalizálása, a környezetszennyezések, káros környezeti hatások kiküszöbölése érdekében:

- az építési engedélyezés, valamint a megvalósítás során a HÉSZ-ben és az országos jogszabályokban előírt környezeti és zöldfelületi feltételek betartásának, a kötelező növénytelepítések megvalósításának ellenőrzése,
- a zöldfelületek szakszerű - a tájképi, ökológiai szempontokat is figyelembe vevő - kialakításának megkövetelése,
- a településképvédelmi rendeletben meghatározásra került építészeti követelmények betartása, a megfelelő építészeti minőség érvényre juttatása érdekében,
- a gazdasági, ipari létesítmények engedélyezése során az elérhető legjobb technológia, mint követelmény érvényesítése,
- a megújuló energiahordozók alkalmazása, a klímabarát építészeti megoldások - pl. zöldhomlokzatok, az árnyékoló, fényvisszaverő felületek alkalmazása, a csapadékvíz talajba szivárgását, elpárolgást lehetővé tevő vízáteresztő felületek használata, ahol a környezetvédelmi elvárások lehetővé teszik - ösztönzése az engedélyezés során.

7. A TERV MEGVALÓSULÁSA KÖVETKEZTÉBEN FELLÉPŐ KÖRNYEZETI HATÁSOKRA VONATKOZÓ MONITOROZÁSI JAVASLATOK ÉRTÉKELÉSE

A monitorozás célja a környezeti elemek és rendszereik állapotában történő időbeni változások kimutatása. A monitorozásra településrendezési terv esetében a tervek felülvizsgálatakor nyílik lehetőség. Az állapotváltozások kimutatásához, a környezeti hatások számszerű, pontos meghatározásához a településrendezési terv készítésekor kevés adat állt rendelkezésre.

A fejlesztési területek igénybevétele következtében megnövekedő közlekedési terhelés tekintetében a közutakra vonatkozó forgalomszámlálási adatok, valamint a zajterhelések számítása mérhető és ellenőrizhető adatokkal szolgál. A terv felülvizsgálata során a létesítést követő mérési eredményekkel, forgalomszámlálási adatokkal összevethetők.

A művelésből kivont területek nagyságának, a lakó- és gazdasági épületek, idegenforgalmi létesítmények számának változása is lehet indikátor. A monitorozás tárgya a környezeti vizsgálat tárgyát képező terv elfogadása után épült épületek funkciójának és számának alakulása.

A településen található kondicionáló felületek változásának követésére szolgál az ún. „biológiai aktivitásérték”. Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. tv. a takarékos területgazdálkodás ösztönzése érdekében előírja, hogy újonnan beépítésre szánt területek kijelölése csak oly módon történhet, hogy az adott település közigazgatási területén a biológiai aktivitás érték (BAÉ) nem csökkenhet. Jelen tervben történt új beépítésre szánt terület kijelölése, így az alátámasztó munkarészben kiszámításra került a BAÉ. Az érték a változtatások során nem csökkent.

8. KÖZÉRTHETŐ ÖSSZEFOGLALÓ

Jelen környezeti értékelés Mezőtúr „új” településrendezési eszközeinek környezeti vizsgálata megállapításait tartalmazó dokumentum. A településrendezési eszközök a beépítés feltételeinek, építési követelményeknek, jogoknak és kötelezettségeknek a megállapítására hivatottak, a környezeti ártalmak legkisebbre való csökkentése, a természeti és épített örökség értékeinek megőrzése, a település arculatának védelme mellett.

A környezeti vizsgálat célja, hogy a terv megvalósulása során várható környezeti következményeket feltárja, hogy a környezeti szempontból kedvezőtlen változtatások a döntéshozás korai fázisában felismerhetők legyenek, s a környezeti elemek és rendszereik, az emberek egészségi állapota és életminősége védelme érdekében szükség esetén további intézkedések, feltételek a tervbe beépítésre kerülhessenek.

A környezeti értékelés Mezőtúr „új” településrendezési eszközeinek tartalmi elemeiből kizárólag azon tervi elemeket értékeli részletesen, amelyek a hatályos településrendezési eszközökhöz képest új tervi elemek vagy módosítások és a környezeti elemek, valamint a környezeti hatótényezők tekintetében – az érintett terület környezeti érzékenysége okán vagy a területhasználat-változás jellegéből adódóan – jelentősebb hatással bírnak. A TSKV részletesen nem foglalkozik azon még meg nem valósult fejlesztések hatásaival, melyek már a korábbi tervben is szerepeltek, de a TSKV összefoglaló értékelő részei ezen változások környezetre gyakorolt hatásaira vonatkozóan is tartalmaznak megállapításokat.

Megállapítható, hogy **az új TRE jelentősebb új fejlesztést, új beépítésre szánt terület kijelölést** – lakó-, gazdasági vagy turisztikai fejlesztést – a hatályos tervekhez képest **nem tartalmaz**, az új TRE-ben szereplő változások jelentős része az időközben bekövetkező jogszabály-változásokból adódó módosításokból, az új adatszolgáltatásokból, a területek nyilvántartásából, tényleges hasznosításából adódó pontosításokból áll. **Jelentősebb változásként belterületen** néhány gazdasági telektömb funkcióváltása (a belterület északnyugati részén BA jelű területen meglévő ipari gazdasági terület kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területbe sorolása, a belterület keleti részén BI jelű területen részben már beépült kereskedelmi szolgáltató terület általános gazdasági területbe sorolása), valamint a zöldterületi fejlesztések (új zöldterületek kijelölése) emelhetők ki. **Külterületen** az időközben megvalósult vagy külön településrendezési eljárásban elfogadott infrastrukturális elemek (közmulétesítmények, napelemparkok) átvezetése, a külterületi beépítésre szánt különleges mezőgazdasági üzemi területek felülvizsgálata, differenciált kezelése említhetők.

A tervi elemek környezeti értékelése alapján **pozitív változásként** tekinthetünk

- a beépítésre szánt különleges mezőgazdasági üzemi területek felülvizsgálatára, egyes K-Mű területeknek beépítésre nem szánt területté történő visszasorolására, vagy kevésbé intenzív beépítést biztosító szabályozásának kialakítására,
- a természetvédelmi lehatárolások pontosítására és a területfelhasználás rendjének a védelem igényeihez való igazítására, a Hortobágyi NPI által meghatározott természetvédelmi feltételek beépítésére a HÉSZ-be,
- a zöldterületek hatékony védelmének biztosítására, új zöldterületek kijelölésére,
- a területfelhasználás pontosítására, a tényleges használatot tükröző, illetve az adatszolgáltatások szerinti besorolásokra

kedvezőtlen tervi elemek:

- a kertes területen igényként mutatkozó mezőgazdasági üzemi tevékenységek számára területek biztosítása, köztük települési viszonylatban átlagosnál jobb termőföldet is igénybe véve

érzékenysége okán fokozott odafigyelést/további intézkedést igénylő tervi elemek:

- a földikutya élőhelyeként nyilvántartott, még be nem épült területek használata,
- a teljes közművel el nem látható területeken, a külterületi beépítésre szánt területeken a szennyvízkezelés megfelelő biztosítása,
- a lakóterületekkel közvetlenül határos gazdasági területeknek a funkcionális elválasztása, a környezeti/területhasználati konfliktusok elkerülése érdekében.

A környezeti vizsgálat során tett szakági tervezői javaslatra, valamint a környezet, természet védeleméért felelős szervek javaslatára több olyan tervi elem, módosítás került a tervbe, amely a **környezetre gyakorolt negatív hatások kiküszöbölését, mérséklését hivatott elősegíteni**. Ezek közül az alábbiak emelendők ki:

- egyes területfelhasználások környezeti szempontból kedvezőbb területfelhasználásba történő besorolása (pl. meglévő beépítésre szánt különleges mezőgazdasági üzemi területeknek beépítésre nem szánt különleges területbe történő átsorolása, beépítésre szánt területbe sorolt, de nem beépült területek visszaminősítése beépítésre nem szánt területté),
- egyes építési övezetek beépítési határértékeinek módosítása annak érdekében, hogy kevésbé intenzív beépítések alakuljanak ki (pl. Vt-4 építési övezet szabályozása),
- a környezetterhelés (környezeti zaj, levegőterhelés) mérséklése a területhasználati/környezeti konfliktusok elkerülése érdekében védelmi zöldfelületek kijelölése,
- a HÉSZ előírásainak kiegészítése további környezeti, táj- és természetvédelmi feltételekkel.

A környezeti értékelés során kirajzolódottak azok a tervi elemek, melyek környezeti szempontból továbbra is **kifogásolhatók**. Ilyen a kertés területen igényként mutatkozó mezőgazdasági üzemi tevékenységek számára területek biztosítása, vizsgálandó, hogy kijelölésük szükséges-e. Az V. jellel jelölt változás települési viszonylatban átlagosnál jobb termőföldet is érint, **megfontolásra javasoljuk** ennek megtartását kertés mezőgazdasági területbe.

Kedvezőtlennek ítéltető, **potenciális veszélyt hordoz magában** a földikutya élőhelyeként nyilvántartott területeken az intenzívebb beépítés irányába ható változás a BA jellel jelölt területen. E miatt javasolt az érintett építési övezetek beépítési paramétereinek újragondolása vagy a területek külön építési övezetbe sorolása. Kiemelt figyelmet kell fordítani a földikutya védelmére a jelen terv keretében változással nem érintett, de még beépítésre váró területek igénybevétele, hasznosítása során. Megfontolásra javasoljuk a Vt-4 építési övezetbe sorolt, a Földvári út és a VII. csatorna közötti területen lévő még beépítetlen önkormányzati területen a besorolás újragondolását, a természetvédelmi célokkal összhangban álló területhasználat (pl. beépítésre nem szánt különleges idegenforgalmi/bemutatóhely) kialakulásának elősegítésére.

Fontos hangsúlyozni, hogy **egyes módosítások esetében** (pl. a gazdasági területeket érintő módosítások esetében) a területhasználat jellege pontos ismeretének hiányában **a várható környezeti hatások nehezen megítélhetők**, illetve csak későbbi tervfázisokban, a beruházások pontos paramétereinek ismeretében lehetséges.

A környezeti értékelés olyan **környezeti szempontú intézkedésekre** is felhívja a figyelmet, melyek a településrendezési terven túlmutatnak, **a létesítmények megvalósítása, illetve üzemeltetése során érvényesíthetők** a környezetterhelések minimalizálása, a környezetszennyezések, káros környezeti hatások kiküszöbölése érdekében.

Ilyenek

- a további építési és egyéb engedélyezések során a környezeti és zöldfelületi feltételek betartásának – különösen a kötelező növénytelepítések, védő zöld sávok, beültetési kötelezettségű területek kialakításának ellenőrzése;
- az illetékes nemzeti park igazgatóság által meghatározott természetvédelmi feltételek betartása a földikutya élőhelyeként nyilvántartott területeken, a volt honvédelmi területen létesítendő napelempark területén;
- a zöldfelületek szakszerű - a tájképi, ökológiai szempontokat is figyelembe vevő – kialakításának megkövetelése;
- a gazdasági létesítmények engedélyezése során az elérhető legjobb technológia, mint követelmény érvényesítése,
- a megfelelő építészeti minőség érvényre juttatása érdekében a településképi követelmények betartatása, ellenőrzése;
- a klímabarát —az alkalmazkodást segítő, az éghajlatváltozás hatásait mérséklő— építészeti megoldások ösztönzése az engedélyezések során.

Összefoglalva megállapítható, hogy a környezeti vizsgálat, értékelés nem azonosított a településrendezési eszközök módosításai között olyan tervi elemet, amely várhatóan a környezet

károsodását idézné elő, vagy jelentős kedvezőtlen hatással lenne a környezeti elemekre, a környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére.

Az új TRE jelentősebb fejlesztési területet, újabb területfoglalással járó lakó- vagy gazdasági terület kijelölést nem tartalmaz, az optimális területfelhasználás, a természeti erőforrásokkal való takarékos gazdálkodás jellemzi. A tervezett területhasználatok illeszkednek Mezőtúr kialakult településszerkezetébe, összhangban állnak a magasabb rendű területrendezési tervek területfejlesztési elképzeléseivel, a HÉSZ-ben megfogalmazott környezetvédelmi, közmű feltételek és zöldfelületi előírások betartásával, a meglévő területhasználatokra és egymásra várhatóan nem lesznek zavaró hatással.

A tervben foglalt előírások és javaslatok a környezeti elemeket (levegő, föld, víz, élővilág, épített környezet) és rendszereiket (táj, település, ökológiai rendszer) éri, a tervezett fejlesztések esetleges negatív környezeti hatásainak csökkentését, a táji, természeti értékek védelmét szolgálják, segítenek abban, hogy jelentős közvetlen, vagy közvetett negatív környezeti hatás, környezetkárosodás ne következzen be.